

JELOVICA

NUJNI UKREPI ZA POVEČANJE PROIZVODNJE DOBRA PRODAJA – CELO PREMALO IZDELKOV

Minili so časi, ko smo si lahko z letnim planom začrtali letne količine, izračunavali potrebno število delovnih ur in iz tega potrebno število delavcev in potem celo leto in praktično neodvisno od dogajanja na trgu izdelovali planske količine. Zaloge končnih izdelkov so bile enkrat večje, enkrat manjše, vendar to ob nizki ceni denarja niti ni bilo odločilno. Zaradi vse večje cene denarja pa so zaloge naenkrat postale preteča nevarnost obstoja marsikaterega podjetja in v končni fazi tudi Jelovice.

Proizvodnja se je morala pričeti prilagajati tržnim razmeram, ki pa vsaj v letošnjem letu beležijo nihanja od izrazitega zatišja do nenormalno visoke prodaje v zadnjih mesecih. Vsa ta nihanja vplivajo neposredno tudi na ukrepe v proizvodnji.

Če smo se v drugem četrtletju že kar malo bal, kaj bo s prodajo, ki ni in ni hotela priti v normalne okvire, smo v tretjem četrtletju doživeli nepričakovano. Pa ne le to, temveč prav nenormalno intenzivno prodajo praktično po vsej Jugoslaviji. Zaloge gotovih izdelkov so se pričele zmanjševati in konec julija je že pričelo zmanjkovati določenih izdelkov, tako, da smo za avgust že dobili zahtevo tržnega področja, da obseg proizvodnje, ki se je »zaradi velikih zalog vsem v zadovoljstvo«, gibal 5% pod planom, povečamo. Ko smo pričeli s pospeševanjem proizvodnje, smo spoznali resničnost Murphijevega zakona, ki pravi, da težave nastopijo ravno takrat, ko je za to najmanj primerno. In res je bilo tako. Avgusta smo beležili ob izredno velikem številu dni dopusta, ki so ga delavci planirali vnaprej, še nenormalno velik procent bolniške. Rezultat je bil ob vsem naprežanju vodstev po obratih rekordno nizka proizvodnja 88%, torej še cca 6-7% nižja kot normalno.

Septembra, ko naj bi proizvodnja končno stekla, saj so se dopusti že končali, pa tudi bolniška se je nekako vrnila v normalne meje, je proizvodnja prvič v tem letu bila dosežena 100%. Opravljeno je bilo tudi kar nekaj nadur. Vendar tudi to pot ni šlo brez težav. Zaradi povečane proizvodnje nam je pričelo primanjkovati posameznih materialov. Največji problem je bilo termopan steklo, ki je preprečilo, da bi plan dosegli preko 100%.

Šele za mesec oktober, enako pa tudi za že tekoči mesec november lahko rečem, da smo uspeli zagotoviti dovolj repromateriala za povečano proizvodnjo. Dobro preskrbo z repromateriali in uvedba obveznosti za opravljanje nadur sta prinesli že tudi preseganje mesečnega plana. Primanjkljaj izdelkov v poslovalnicah se zmanjšuje, zaloge pa spet prihajajo v normalnejše meje, vsaj pri nekaterih izdelkih, medtem ko so problematične še vedno količine oken Termoton, podbojev in vrat.

Glede na vse to so potrebni ukrepi za povečanje proizvodnje, ki pa niso povsod in vedno enaki. Nekatere je proizvodnjo možno povečati z dodatnim številom delavcev – kooperanti, RUŽV, KOGP, drugod z prerazporeditvijo delavcev iz enega dela na drugo, drugod spet z nadurnim delom, če je enozmen-

ska proizvodnja itd. Največji problem je tam, kjer delamo dvoizmensko in kjer je možno povečati proizvodnjo le z nadurami v nočni izmeni ali ob prostih sobotah.

Normalno je, da delavcem posebni ukrepi niso pri srcu in da so bila ponekod tudi nasprotovanja in raznorazni izgovori zakaj naj ne bi delali v podaljšanem delovnem času. Moram pa reči, da v zadnjem času ni glede tega problemov, saj so delavci sami spoznali, da je potrebno delati takrat ko delo je, saj še ni dolgo nazaj, ko skoraj nismo vedeli ali naj organiziramo izredni dopust zaradi prevelikih zalog, ali naj delamo naprej. Upam, da so ti časi mimo in da bomo vsi skupaj našli dovolj dela, da nas tudi morebitni bojkoti slovenskih izdelkov ne bodo preveč prizadeli.

Slika seveda ne more pokazati vseh detajlov, ki jih je za sabo pustila narasla voda ob poplavi na Sovodnju. Dovolj nazorno pa kaže koliko je pustila samo blata in ostalih nanosov, kar daje slutiti, koliko vode je ob poplavi bilo na področju žage. Kot je moč videti na sliki so delavci sami odstranili večino naplavin. (foto Peter Mravlja)

GLASILO DELOVNEGA
KOLEKTIVA JELOVICA
LESNA INDUSTRIJA
ŠKOFJA LOKA

LETO XIX št. 6
NOVEMBER 1990

- obisk delegacije mednarodne federacije izdelovalcev stavbnega pohištva
- proizvodnja zaostaja za povpraševanjem
- velik uspeh planincev Jelovice
- oktobra največja prodaja letos
- obnovljena kuhinja
- kakšen sindikat

OBRATA SOVODENJ IN PREDDVOR TER POVODENJ UJMA JE PRIZADELA TUDI JELOVICO

Škoda na žagi, izpadu proizvodnje, porušeni oporni zidovi, grožnje ob morebitnih večjih padavinah.

Kaj vse smo doživljali prebivalci Slovenije ob tradicionalnem družinskem prazniku – dnevu mrtvih, verjetno ne kaže posebej opisovati, saj so to storili dnevni časopisi, radio in televizija. Zato morda le nakej več o škodi, ki jo je utrpela tudi Jelovica, točneje dva obrata in sicer Sovodenj in Preddvor.

Najprej je seveda potrebno povedati, da se je tudi na obeh obratih pokazala pripadnost delavcev do svojega kolektiva. Ko se je pokazalo, da bo voda ogrozila njihova delovna mesta so številni prihiteli in po svojih močeh reševali kar se je pač dalo. Oceniti koliko je bilo vredno to njihovo delo je seveda težko, lahko pa rečemo, da je prav pripravljenost in nesebičnost tista največja vrednota ki pa se je sploh ne da meriti.

Drugo pa je seveda uradna škoda, ki so jo ocenili strokovnjaki v Jelovici in ki jo bo potrebno nekako nadomestiti, oziroma jo bo zagotovo precej povrnila tudi zavarovalnica. Skupna ocena te škode na obeh obratih je po grobih ocenah precej višja od 7,3 milijona dinarjev ali za tiste, ki se bolje spoznajo na tujo valuto več kot 1 milijon DEM.

V Preddvoru je narasla voda na vodnem kanalu pod zapornicami spodkopala del betonskega opornega zidu in odnesla del zaskaljane brežine. Poškodovala pa je tudi levo stran. Ker je seveda tako resno ogrožena varnost tega objekta in bi morebitni novi dež zagotovo povzročil veliko škodo je seveda potrebna takojšnja sanacija te brežine. Pričakujemo, da bomo v naslednjem glasilu že lahko poročali o uspešni odstranitvi vseh težav.

Huje pa je bilo na obratu Sovodenj. Voda je namreč zalila del proizvodnih obratov. Poleg tega, da je vse izdatno namočila je bila tu največja škoda na parketu, ki se je se-

daj dvignil in ga bo potrebno zamenjati. Nekaj škode je bilo tudi na skladišču, kjer je voda spodkopala tla pod palétami moralov, ki so se zato zrušili. Najhuje pa je bilo na žagi. Voda je poplavlila celotno žagalnico posebej hudo pa je bilo pri tem to, da je zalila pač vse najbolj vitalne dele, kar se dobro vidi tudi na sliki. Voda je odnesla del podpornega zidu za

skladiščem polizdelkov, brežine pa so tako »zrahljane«, da grozijo ob morebitnem večjem deževju. Dela je torej na Sovodnju več kot dovolj. Tako kot so delavci hiteli reševati tako so nesebično in požrtvovalno odstranjevali posledice poplav, tako da je večina proizvodnje po praznikih že nemoteno potekala.

d.m

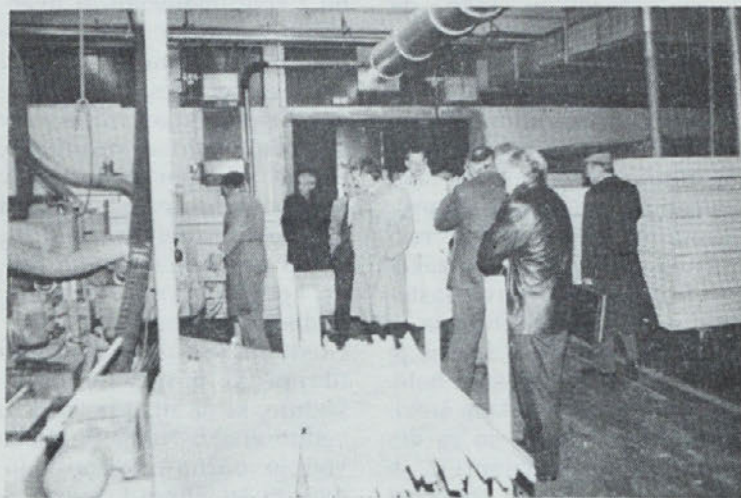
OBISK ŠTUDIJSKE DELEGACIJE FEMIB-a

Skladno s predhodnimi dogovori in kot pogoj za željeno našo vključitev v Evropsko zvezo proizvajalcev stavbnega pohištva (FEMIB), nas je 8. in 9. 11. 1990 obiskala 10 članska delegacija predstavnikov petih držav FEMIB-a.

Člani evropske federacije proizvajalcev stavbnega pohištva so ob obisku v Sloveniji obiskali tudi Jelovico. Ko so bili detaljno seznanjeni z delom tovarne in ko so si ogledali tudi proizvodnjo so imeli veliko pohvalnih besed, pa seveda tudi nekaj pripomb.

V četrtek 8. 11. popoldne so obiskali Jelovico Škofja Loka; po predstavitvi obeh delegacij, industrije slovenskega stavbnega pohištva in Jelovice, uvodnih govorih, ogledu filma in diskusiji je sledil ogled proizvodnje v obratu Škofja Loka (prirezovalnica) in obratu Gorenja vas (proizvodnja enojnih oken). Predstavniki FEMIB-a so postavili vrsto vprašanj, tako tehnične kot komercialne narave (zagotavljanje kakovosti, viri surovin oziroma repromaterialov, vrste repromaterialov in njih cene, cene končnih izdelkov, izvoz itd.).

Člani FEMIB so obiskali poleg obrata Stari dvor tudi obrat Gorenja vas. Kakovost del jih je presenetila, zažal pa jim je bilo, da niso mogli zaradi poplav obiskati tudi obrata Sovodenj.

Tako v proizvodnih obratih Jelovice kot LIP-a je bilo opaziti resnično zanimanje (tudi v detajle) članov evropske delegacije, kar dokazuje, da so strokovnjaki in drugič, da nalogo verifikacije jemljejo resno. (Ob tem je treba pripomniti, da so bili na poti cel teden in to s celodnevni aktivnostmi – kar je za razvito Evropo normalno – od seje Generalnega sveta v Rimu v ponedeljek 5. 11., treh obiskov v dveh firmah na Madžarskem v torek 6.11. in sredo 7.11., obiška v firmah Gaulhofer v Avstriji in Jelovica Škofja Loka v četrtek, do obiska LIP-a Bled v petek.) Seveda so poleg pohval izrazili tudi nekaj kritičnih pripomb.

Obiska obrata Jelovice v Sovodnju nismo mogli uresničiti (zaradi razdrte ceste ob poplavi), niti obiska obrata LIP-a Bled v Mojstrani (zaradi časovne stiske), čeprav smo tudi to planirali. Ob zaključku obiska delegacije so nas informirali, da bodo vtise posredovali pristojnim, sklep o morebitnem včlanjenju (člani delegacije so optimisti) pa bodo sprejemali na seji Ministrskega sveta FEMIB-a v februarju 1991.

Jurij Šeme

NAJBOLJŠA PRODAJA V SARAJEVU OKTOBRA REKORDNA PRODAJA

Nihanje prodaje v letošnjem letu nas je iz meseca v mesec presenečalo. Tako je bila prodaja v prvih dveh mesecih, ko je za nas pravzaprav »mrtva sezona« nepričakovano nad planom. Nasprotno pa se je v aprilu in maju proti vsem pričakovanjem ustavila in le redke poslovalnice so v teh dveh mesecih dosegle plan.

Tako v aprilu Škofja Loka, Pula, Crikvenica, Šibenik, Split, Banja Luka, Dečane in Skopje; v maju pa le še Pula, Crikvenica in Banja Luka. To se je precej poznalo v polletju, saj je bil tedaj skupni plan poslovalnic izpolnjen le 88 odstotno, 12% pod planom. Nekateri so tako precej v strahu pričakovali drugo polletje. Tedaj pa se nam je, tudi tako bi lahko rekli, le nasmehnila sreča. Kupci so dobesedno navalili v naše prodajalne in tako poleti našim delavcem v poslovalnicah ni bilo vroče le od vremena, temveč precej bolj od dela. To se je seveda poznalo ob devetmesečju, ko smo kumulativni plan za devet mesecev skupaj dosegli 92%, torej smo za planom zaostali

Žal pa smo se zopet srečali z našo že kronično boleznijo: pomanjkanje izdelkov, ko bi lahko prodali še veliko več, če bi le proizvodnja lahko zadovoljevala potrebe trga – kupcev. Čas je že, da se končno spopademo tudi s tem problemom in na nek način spremenimo našo miselnost – kajti že daleč za nami so časi, ko je bil trg zadovoljen s tem, kar smo izdelali. Če hočemo preživeti v časih, ki so pred nami se bomo morali začeti potrebam kupcev prilagajati mi, pa če bo to še tako težko, kajti kupci zahtevajo blago, ko prinesejo denar! Tako bomo proizvodnjo morali povečati takrat, ko bodo potrebe po naših izdelkih večje, kot pa smo planirali v začetku leta; nikakor

Kajti letos nam gre, mislim, da lahko tako rečem, kolikor toliko dobro (seveda pa bi nam lahko šlo tudi boljše, ali pa slabše).

Seveda pa leta še ni konec in pred nami sta še november in december – kaj nam bosta prinesla bomo pač videli – vsi pa upamo na najboljše.

Danica Miklavčič

PLAN za 1991

PROIZVODNJA MORA BITI VEČJA

Leto se je nagnilo že v zadnje četrletje in spet je napočil čas, da si zastavimo cilje za prihodnje leto, ki nam bodo potem skozi leto merilo, kako posluujemo. Zaenkrat lahko govorimo le o planiranem proizvodnem programu, ki smo ga v proizvodnem in tržnem področju že uskladili.

Za dobra 2% povečano proizvodnjo glede na plan 90 planiramo za naslednje leto. Kar precej se je spremenila struktura planirane proizvodnje po poslovnih področjih našega podjetja glede na tisto, ki smo jo postavili za leto 90. Za planiran obseg proizvodnje stavbnega pohištva predvidevamo zmanjšanje za 2%, za proizvodnjo montažnih objektov 30% povečanje, obseg planirane primarne proizvodnje pa je v okviru doseženih količin v letu 1990. Kaj ti odstotki pomenijo konkretno v številkah planiranih objektov?

Skupaj planiramo isto količino proizvodnje oken kot za leto 1990, struktura pa se spreminja v korist večje proizvodnje oken programa Termoton. Kar 90.000 kom jih nameravamo izdelati (+7%), medtem ko oken programa Jelobor le 46.000 kom (-10%). Večje planirane količine kot za plan 90 predvidevamo tudi za notranja krila, tako vidne kot slepe podboje, gibljiva polkna, pri montažnih objektih pa planirane količine m² montažnih objektov ostajajo na istem nivoju kot smo planirali za leto 90, bistveno pa se je spremenila struktura: več visoko ovrednotenih montažnih hiš za zahteven nemški trg in manj nižje ovrednotenih.

Manj kot v planu za leto 90 pa nameravamo izdelati vhodnih in garažnih vrat

(-11%), omaric z roletu, polken s fiksnimi lamelami.

Vse te planirane količine izdelkov za leto 91 pomenijo v primerjavi z doseženo proizvodnjo v letošnjem letu za 6% porasta. Glede na to, da pa v zadnjih dveh mesecih z doseganjem plana proizvodnje nimamo bistvenih težav lahko pričakujemo, da tudi plan 91 ni previsoko zastavljen cilj.

Povsem novih izdelkov v planu za leto 1991 ni zaslediti. Pač pa smo namesto naziva »izventipska proizvodnja« opredelili konkretne izdelke, ki se sicer v našem podjetju že precej časa proizvajajo: belopleskana okna, stilna notranja krila, vidni stilni podboji, omarice z zaveso, pregradni pano, polkno za panoramsko steno.

Vse te izdelke bomo seveda morali tudi prodati. Zaenkrat o tem, koliko odstotkov te vrednosti bomo razdelili na prodajo poslovalnic (in koliko katera), koliko na posredno prodajo še ne moremo napisati nič konkretnega. Že velikokrat izpostavljen problem prodaje montažnih hiš po poslovalnicah bomo uvedli letos – 1.000 m² montažnih objektov naj bi prodali preko poslovalnic. O planu zaposlenih in sploh kadrovskega področja, o planu investicij, razvojnega področja, in še marsičem drugem, kar predvidevamo za prihodnje leto, pa v naslednji številki glasila.

Nataša Trdina

PROCENT IZPOLNJEVANJA PLANA CELOTNE PRODAJE POSLOVALNIC

	Skupaj			Skupaj			Skupaj			Skupaj			
	JAN.	FEB.	MAR.	1-3	APR.	MAY	JUN.	1-6	JUL.	AVG.	SEP.	1-9	OKT.
ŠKOFJA LOKA	149	127	107	125	100	81	108	108	131	116	145	115	193
ZAGREB	59	106	89	87	47	50	82	72	94	178	106	78	103
NOVA GRADIŠKA	104	107	73	93	40	45	99	75	128	103	109	88	152
OSIJEK	91	65	85	80	51	56	92	72	108	91	126	84	143
PULA	74	70	56	65	175	125	174	116	90	90	85	106	71
CRIKVENICA	65	88	72	76	130	101	165	106	80	72	77	96	123
ZADAR	57	61	46	54	50	39	55	50	76	22	63	50	100
ŠIBENIK	55	56	32	46	426	33	34	100	44	29	193	93	43
SPLIT	129	115	154	139	125	69	100	112	147	93	82	110	201
SARAJEVO	106	111	96	104	55	59	104	87	109	116	123	97	205
BANJA LUKA	163	136	83	121	117	135	134	126	160	130	141	131	150
CAPLJINA	94	118	51	85	32	69	78	72	107	103	136	87	142
STARA PAZOVA	113	75	81	87	37	42	115	75	119	65	33	74	91
VALJEVO	68	135	111	108	37	44	80	78	123	77	133	88	158
KRAJUJEVAC	155	138	92	123	64	75	110	101	101	102	107	102	151
NIS	49	155	79	97	39	29	44	63	55	64	98	66	104
PEČ	82	54	75	70	95	40	32	60	42	21	8	46	8
DEČANE	239	34	59	96	114	57	119	95	94	92	179	103	124
PRISTINA	110	77	58	78	21	61	84	67	127	154	142	93	138
SKOPJE	172	130	118	136	110	43	70	99	119	106	104	103	126
ZAJEČAR	98	83	46	71	60	46	47	60	105	63	105	69	77
SKUPAJ	113	104	87	99	79	64	97	88	108	90	106	92	134

le 8%. Skupni plan prvih devetih mesecev so presegle naslednje poslovalnice: Škofja Loka, Pula, Split, Banja Luka, Kragujevac, Dečane in Skopje. Naval na naše izdelke se je nadaljeval tudi v oktobru, ko smo plan presegle kar za neverjetnih 34%. Plana v oktobru niso dosegle le štiri poslovalnice: Pula, Šibenik, Stara Pazova in Zaječar.

pa si tedaj ne smemo več privoščiti izjav, kot na primer »glavno, da sem jaz dosegel normo« ali »glavno, da smo mi dosegli plan«.

Letošnje leto nam je jasno pokazalo, da se vsega ne da več planirati, kajti takih sprememb kot so bile letos ni pač nihče pričakoval in pripraviti se moramo, da nas nekatere stvari pač ne bodo več tako zelo presenečale.

DRUŠTVO INŽENIRJEV IN TEHNIKOV NOVA PREDSEDNICA PRECEJ POŽIVILA DELO

Društvo inženirjev in tehnikov – DIT je bilo v Jelovici vse leto kar precej aktivno. Vendar je treba resnici na ljubo priznati, da je nova predsednica Nada Slovnik to aktivnost še precej popestrila. Ne bi naštevali vse kar je bilo narejeno, saj ste številni imeli sami priložnost, da se teh aktivnosti udeležite, pač pa bi na kratko predstavili predvsem prihodnje naloge in aktivnosti, ki jih je na zadnji seji sprejel upravni odbor.

Kot najprej je potrebno omeniti tečaje nemškega jezika. V lesarstvu je to še naprej namreč najpomembnejši tuji jezik, saj je večina literature v nemškem jeziku. Predvidoma bosta v januarju in februarju dva tečaja in sicer nemščine I – 100 urni, ter nemščina osvežitveni, ki bo 30 urni. Za prijave je še čas, kdaj pa boste že izvedeli.

ka, novi opremi v Jelovici in o blagovni znamki za stavbno pohištvo, ki naj bi ga imel Jurij Šeme.

Člani DIT-a se seveda radi udeležujejo tudi strokovnih ekskurzij. Tako naj bi se obiskalo sorodne delovne organizacije (BREST, KLI, ME-BLO), neuresničen pa je ostal tudi ogled tovarne v Žitari vasi v sosednji Avstriji.

Predavanje strokovnjakov Mitola iz Sežane je bilo lepo obiskano pa po mnenju poslušalcev tudi zanimivo.

V Jelovici je bilo za člane DIT-a letos že nekaj predavanj. Tako je imel Helios iz Domžal posvetovanje o površinski obdelavi lesa, o računalništvu so tako predavanje pripravili delavci AOP iz Jelovice, o lepljenju pa so govorili strokovnjaki Mitola iz Sežane. Ker so vse te oblike pri članih društva kar dobro sprejete so za to za prihodnje obdobje pripravljene nove teme. Kot prvi naj bi bil v kratkem seminar »Kakovost za Evropo« in sicer predavatelj Andrejčiča iz DU Maribor. Prihodnje mesece pa naj bi sledila predavanja iz zaščite lesa – Belin-

Gorenjski DIT ga je namreč načrtoval ravno v času oglada Celovškega sejma in tako bodo člani društva iz Jelovice ta obisk morali opraviti pač sami. Omeniti velja le še to, da je na upravnem odboru bil podan predlog, da bi si namesto obrtnega sejma v Münchenu raje ogledali sejem na Dunaju.

d.m.

POVRŠINSKA OBDELAVA OKEN IN BALKONSKIH VRAT ZAKAJ ŠE VEDNO POTAPLJAMO OKVIR?

Poglavitni del vsakega dobrega in tržno zanimivega izdelka je kakovostna površinska obdelava. Ta ima v prvi vrsti estetsko funkcijo, pri izdelavi oken in balkonskih vrat pa se pojavlja tudi zaščitna funkcija sredstev za površinsko obdelavo.

V zadnjih dvajsetih letih v Jelovici uporabljamo za površinsko obdelavo okenskih podestavov liniji za potapljanje. Postopek površinske zaščite s potapljanjem je namenjen za površinsko zaščito izdelkov zapletenih oblik v večjih količinah z nespremenjenim zaščitnim sredstvom oziroma v nespremenjenem barvnem tonu. Za spremembo vrste premaza porabimo precej neproduktivnega časa, problematična pa je tudi izpostavljenost delavcev večjim količinam hlapov organskih topil, kar lahko negativno vpliva na počutje delavcev.

V svetu pa tudi pri nas ne prestando razvijajo nove tehnološke postopke površinske zaščite oken, kamor štejemo posodobljeno opremo, nove postopke nanašanja in nova sredstva za površinsko zaščito, ki temeljijo na vodi kot topilu. Tokrat se bomo omejili predvsem na tehnološko opremo in nove načine nanašanja zaščitnih sredstev. Danes prevladujejo v proizvodnji oken trije različni postopki: impregnacija, lazurni premazi in pigmentirani premazi. Izbira načina nanosa je odvisna od vrste lesa, potrebnih kapacitet, razpoložljivega prostora in potrebne prilagodljivosti in zahtevane kvalitete obdelane površine. Poglejmo si možnosti, ki nam jih ponujajo sodobne tehnološke rešitve.

Površinska zaščita s potapljanjem v kadi z izbranim premaznim sredstvom je še vedno največkrat uporabljeno postopek površinske zaščite oken. Za manjše količine oken je postopek popolnoma neavtomatiziran, pri večjih kapacitetah pa je osnovna naloga delavcev polnjenje in praznjenje konvejerja. Samo potapljanje je v tem primeru popolnoma avtomatizirano, tako da delavci

nimajo neposrednega stika s premaznim sredstvom. Še vedno pa postopek zahteva veliko porabo časa za morebitno zamenjavo barvnega tona, oziroma vrste premaznega sredstva.

Oblivanje v pretoku omogoča površinsko zaščito velikih količin oken ali okenskih elementov ob sorazmerno majhni količini premaznega sredstva v obtoku. Na ta način je dosežena tudi sorazmerna prilagodljivost različnim posameznim materialom. Velika pomanjkljivost tega postopka je izhlapevanje topil iz premaznega sredstva, kar neprestano spreminja njegovo viskoznost, kar vpliva na kakovost površinske obdelave.

Pomanjkljivosti predhodno navedenih postopkov lahko odpravimo s postopki za površinsko obdelavo z brizganjem. Grobo lahko postopke brizganja razdelimo v štiri večje skupine.

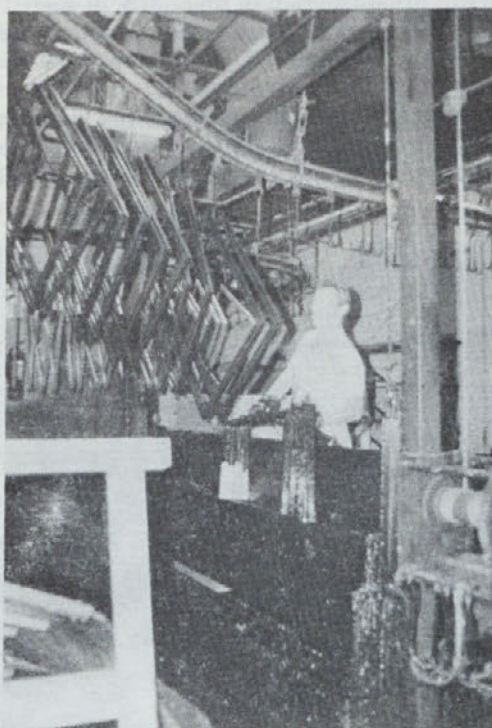
Široko razširjeno konvencionalno brizganje s komprimiranim zrakom se počasi umika sodobnejšim postopkom razprševanja premaznih sredstev. Pri tovrstnem brizganju namreč nastaja velik oblak mešanice zraka in premaznega sredstva, kar ima za posledico samo 50% izkoristek materiala. Za doseganje debelejših nanosov pa prav zato potrebujemo večkratno nanašanje. Postopek torej zahteva velike količine premaznega sredstva in topil, pa tudi daljše čase za obdelavo. Zaradi možnosti hitre menjave vrste premazov pa nam zagotavlja večjo prilagodljivost predvsem za manjše količine izdelkov.

Razprševanje brez zraka (airles) omogoča nanašanje debelejših filmov premaznih sredstev. Deluje brez zraka kot sredstva za razprševanje barve, kar omogoča tudi do 80% izkoristek materiala.

Uporabljamo lahko zelo viskozne barve. S tem se bistveno zmanjša poraba drugih razredčil. Menjavo barv oziroma osnovnih premazov z lakom je mogoče opraviti hitro in brez izgub, problematični pa so prehodi med pigmentiranimi in prosojnimi laki. V takih primerih se zato priporoča uporaba večjih črpalk in pištol. Sistema zračnega in brez-zračnega razprševanja laka imata vrsto prednosti in pomanjkljivosti. Nekakšen kompromis med njima je kombinirano Aircoat razprševanje, kjer premaz brez-zračno razpršimo med samim razprševanjem pa dovajamo komprimirani zrak pod pritiskom 0,4 – 2,5 bara. Na ta način zmanjšamo porabo premaznega materiala in izboljšamo izgled obdelane površine.

su premazov z razprševanjem temeljijo tudi sodobni prilagodljivi sistemi za površinsko obdelavo oken. Brizgalne pištrole so koncipirane v obliki robotov, ki razpršilno šobo avtomatsko premikajo v vertikalni smeri. Sistem sestavljajo konvejer z nastavljivo hitrostjo pomika, postaja za optično odčitavanje okenskih dimenzij, robot z razpršilno šobo, sušilni kanal in krmilna elektronika. Sistem avtomatsko odčita dimenzije okna, nastavi višino gibanja razpršilne šobe, ter vklaplja razprševanje samo takrat ko se obdelovanec nahaja neposredno pred brizgalno šobo. Postopek je zelo prilagodljiv, omogoča velike prihranke materiala in seveda enakomerno obdelane površine.

To so v grobih obrisih vsi obstoječi sistemi površinske

Kljub umazaniji, smradu in težkemu delu, se Jože ob koritu kar dobro počuti. Oba s Tonetom pa včasih potarnata, da bi za tako delo lahko dobila več kot dobita.

Višek tehnologije pa je Elektrostatično razprševanje premaznih materialov. Bistvo sistema je razprševanje v elektrostatičnem polju, kjer se naelektrjeni delci premaznega sredstva usedajo na ozemljeni obdelovanec. Debelina nanosa je neposredno odvisna od prevodnosti obdelovanca, zato mora biti vlaga lesa čim bolj enakomerna in ne nižja od 6%.

Na brizganju oziroma nano-

obdelave oken in balkonskih vrat. Vsi stremijo k čim večji prilagodljivosti najrazličnejšim materialom, čim večji kvaliteti površin in pa seveda k znižanju stroškov materiala in dela. Prav to zadnje pa ima skupaj z ekološko neoporečnostjo v današnjem gospodarskem trenutku velik pomen.

Morda je sedaj lažje odgovoriti zakaj še vedno naša okna potapljam.

Miran Hribernik

OBNAVLJALI SMO KUHINJO OBOLENJE JE BILO OPOZORILO

Zadnje dni maja 1990 se je v našem podjetju pojavilo obojenje zaradi salmonelle. Zavod za socialno medicino in higieno iz Kranja je takoj uvedel preventivne ukrepe proti širjenju obolenja. V menzi smo izvedli generalno čiščenje in dezinfekcijo. Analizirani so bili vzorci hrane. Odvzeli so tudi veliko vzorcev na snažnost, vendar v teh vzorcih salmonelle niso našli. Iz pogovorov z obolelimi sklepamo, da se je salmonela pojavila v obroku suhega mesa.

Sanitarna inšpekcija je hitro ukrepala. Takoj je ugotovila, da so prostori kuhinje zelo utesnjeni in nepravilno razporejeni. Zahtevali so večje prostore za pripravo hrane. Prepovedali so nam pripravljati neprekuhano hrano vse dotlej, da uredimo ločeni pripravljalnici zelenjave in mesa.

Investicije za novo kuhinjo si zaradi finančne situacije ne moremo privoščiti, kajti prostor obstoječega obrata je omejen. Projektant iz Kovinostroja nam je pripravil načrt za obnovo obrata v okviru obstoječih prostorov. Načrt obnove je razdeljen v dve fazi.

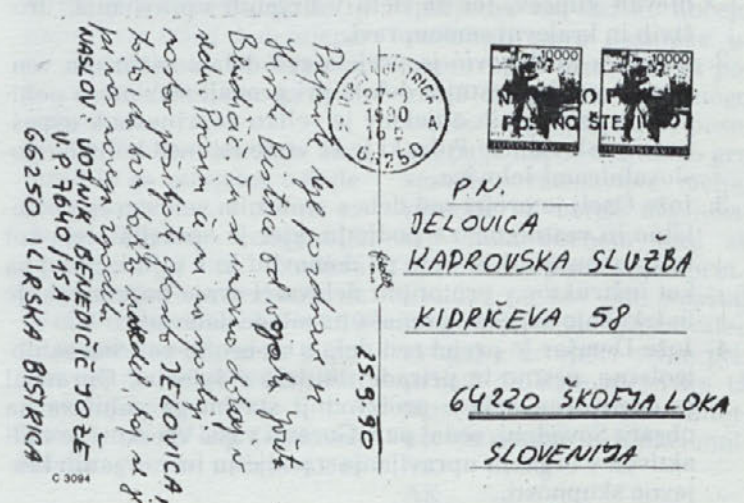
Prvo fazo smo začeli izvajati teden dni pred kolektivnim dopustom in smo jo do konca dopusta tudi končali. Tedaj smo uredili prostora za pripravljavanje zelenjave in mesa. Pripravljalnico zelenjave s skladiščem smo pridobili z združitvijo pisarne in prostorov bivše zobne tehnike. Opreмили smo jo z odprtim delovnim pultom, vozičkom za prevoz zelenjave in konzolno polico. Pripravili smo tudi prostor, kamor bomo ob ugodnejših finančnih razmerah lahko postavili stroj za pranje zelenjave. V skladišču zelenjave

smo uporabili obstoječo opremo. Za pripravljalnico mesa smo poleg obstoječe opreme dokupili še pult s predali, odprt delovni pult in konzolno polico. Največji strošek pri opremitvi pa je predstavljal parni konvektomat s pripadajočo opremo. Parni konvektomat je pečica, v kateri lahko kuhamo v sopeni, pečemo s kombinacijo vročega zraka in pare (pečenke) ter pečemo na vročem zraku (peciva).

Za preurejanje obrata smo se zaradi pomanjkanja časa odločili, da bomo preurejali v času, ko je obrat zaprt. Čaka pa nas še druga faza obnove. Zanj bo potrebno obrat zapreti za dva do tri tedne. V tem delu bo potrebno prestaviti opremo za celoten topli blok (štedilnik, prekučne ponve), preurediti pomivalnico bele in črne posode, urediti prostor za pripravo hladnih jedi in prestaviti izdajno linijo.

Vsi, ki delamo v obratu, si želimo, da bi tudi ta del obnove izvedli čimprej. Za ta dela pa je potreben tudi daljši čas in tako bomo najverjetneje prisiljeni počakati na daljše praznike ali kolektivni dopust.

MR

SKROMNO, VENDAR PRISRČNO

Kar nekaj let je od tedaj, ko se je praznik – dan Jelovice praznoval z igranjem ansambla in veseljačenjem pozno v noč ali jutro. Nekaj so k temu prispevali težki časi, še več pa spoznanje, da so ti načini praznovanja skoraj nepotrebni saj se delavci med sabo vse manj poznajo, ni več tistih pravih pristnih odnosov. Večina jih pride na svoje delovno mesto, naredi kar ima za narediti in po delu takoj odide na svoj dom.

Ali bo kdaj drugače se sedaj ne more zapisati. Pač pa lahko rečemo, da so v podjetju še vedno delavci, ki izstopajo po svojih prizadevanjih in ti zaslužijo posebno priznanje. Ali so to državna odlikovanja kot je bil primer letos, ali bodo to posebne denarne nagrade kot se to običajno stori v takem primeru na Zahodu. Važno je, da se jih spomnimo. Za zahvalo in vspodbudo drugim.

Vseh šest delavcev Jelovice, ki je prejelo državno odlikovanje je v dolgih letih zaposlitve v Jelovici zagotovo s svojim delom dalo precejšen delež k temu, da je to danes sodobno podjetje s programom, ki ga sprejema tudi zahtevno evropsko tržišče. Zato seveda zaslužijo vse čestitke. Spominski posnetek z predsednikom občine Škofja Loka in direktorjem Jelovice pa naj jim bo za »arhiv«.

Letošnje priznanje – državno odlikovanje je šestim delavcem Jelovice podelil škofjeloški župan Peter Havlina. Prejeli so jih:

1. Stanislav Knific je prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo za dolgoletno in uspešno delo pri razvoju in projektiranju montažnih objektov, predvsem po željah in zahtevah kupcev, ter za delo v organih upravljanja, društvih in krajevni samoupravi.
2. Stankica Miljanović je prejela red dela s srebrnim vencem. S svojim vestnim delom pri prodaji stavbnega pohištva in montažnih objektov je veliko doprinesla k uspešnosti poslovalnice Pula, ki je že vrsto let med boljšimi poslovalnicami Jelovice.
3. Jože Oselj je prejel red dela s srebrnim vencem za dolgoletno in vestno delo v podjetju, kjer je opravljal dela kot vodja montažnih skupin po domovini in v tujini. Sedaj pa kot inštruktor v prototipni delavnici svoje bogato znanje in izkušnje uspešno prenaša na mlade delavce.
4. Jože Demšar je prejel red dela s srebrnim vencem za dolgoletno, vestno in prizadevno delo v Jelovici. Opravljal je odgovorna dela v proizvodnji stavbnega pohištva na obratu Sovodenj, sedaj pa v Gorenji vasi. Vseskozi je tudi aktiven v organih upravljanja v podjetju in v organih krajevne skupnosti.

Jubilantom in odlikovancem, ter seveda vsem ostalim je tudi tokrat zapel oktet Jelovica. Ker jih že nekaj časa nismo pokazali je prav da to storimo tokrat.

5. Rafko Rihtaršič je prejel red dela s srebrnim vencem. V Jelovici je zaposlen 37 let. V tem času je opravljal razna dela, vezana na primarno predelavo lesa. Vseskozi je aktiven v organih upravljanja v podjetju, v družbeno-političnih organizacijah in na področju gasilstva.
6. Alojz Igličar je odlikovan z redom dela s srebrnim vencem za svoje dolgoletno 37 letno delo v Jelovici. Opravlja dela izmenovodje v prirezovalnici. Prizadeva se za izboljšanje delovnih pogojev, varnosti pri delu in doseganju planskih obveznosti. Aktivno se vključuje v delo organov upravljanja, sindikata in krajevne skupnosti.

Tridesetletnikov je po pravilu najmanj. Zato pa je med njimi največ takih delavcev, ki so ves delovni čas preživeli v Jelovici. Že danes lahko obljubimo, da bomo z nekaterimi ki so na tem posnetku v našem glasilu še objavili krajši ali daljši pogovor.

V imenu dobitnikov državnih odlikovanj se je za izkazano zaupanje zahvalil Rihtaršič Rafko.

S tem pa slovesna seja delavskega sveta Jelovice še ni bila zaključena. Po vmesnem kratkem kulturnem programu okteta Jelovica so namreč prejeli tradicionalne nagrade za 10, 20 ali 30 let dela številni delavci Jelovice. Ker bi naštevavanje vseh le vzelo preveč prostora bomo tokrat zapisali le imena tistih, ki so v Jelovici oziroma na delu že 30 let in več. Ostali pa bodo pač prišli na vrsto ko bodo tudi oni doživeli ta jubilej.

ARSOVSKI DRAGO
AŽBE PAVEL
BERNIK FRANC

MARKELJ JANEZ
MARTINJAK ŠTEFAN
OBLAK FRANC

BURNIK JANKO
DELAVEC VALENTIN
DEMŠAR JAKOB
ERŽEN MARIJAN
FRELJH VINKO
KRAJACIČ ŠTEFAN
GANTAR FRANČ
OBLAK PAVEL

PAVŠER IVAN
PIPERKOVIĆ STJEPAN
RUPNIK CIRIL
RANKOVIĆ VIČESLAVKA
STRŽINAR BERNARD
ZUPAN ANTON
SLABE FRANČ

VSE PREMALO NAČRTOVANO DELO OD IDEJE DO NAČRTA – OD NAČRTA DO IZVEDBE

Dvajset let dela je lahko malo ali pa veliko. Predvsem pa velja, da so takrat delavci na največjem delovnem vrhuncu in ker objavljamo njihov posnetek boste sami ugotovili, če to drži.

Naj na koncu le zašpišemo še tisto, kar marsikoga zanima. Jubilejne nagrade so tokrat bile izplačane v naslednjih zneskih: za 10 let dela 2.530,00 din, za 20 let – 3.800,00 din in za 30 let dela 5.070,00 din.

Ta slika za 10 letni jubilej pa ne zasluži posebnega komentara. Morda le to – še naprej veselo na delo.

Dolžnost je lahko spoznati, to je tisto, kar najbolj nerad narediš.
angl.

Merilo uspešnosti projektanta, ali konstruktorja nikakor ni število izdelanih načrtov, ampak izdelkov, ki so narejeni po teh načrtih, še bolj pa namembnost, uporabnost in funkcionalnost teh izdelkov. Za osebo, ki se je v tej smeri usposabljala ne predstavlja prav velikega problema spraviti na papir razna čuda, posebno če se pri projektiranju preveč ne ubada z možnostjo izvedbe njenih zamisli, kar se pa krepko maščuje takrat, ko izvajalec nima možnosti stvari narediti bodisi zaradi načrtovanih materialov, ki jih ni, še bolj pogosto pa zaradi tehnične izvedbe same, kjer nima ustreznih sredstev za obdelavo oz. izdelavo določenih delov, vsled česar prihaja med izdelavo do velikih odstopanj od prvotnih načrtov, katera bi pa bila mnogo manjša, če bi ta konstruktor že ob načrtovanju imel pred očmi potencialnega izvajalca za njegove zmožnosti.

Tukaj pride pa do izraza staro pravilo, da stoji teorija brez prakse na precej majavih nogah. Nadaljnje težave, ko po vseh spremembah in dopolnitvah le pridemo do načrtovanega izdelka, pridemo do novega še hujšega problema – uveljaviti ta novi izdelek za tiste namene, za katere je predviden. Od tu naprej pa ne bom več omenjal naših standardnih izdelkov, katere proizvajamo, ampak se omejujem na tehnološke možnosti izdelave in sposobnosti tehničnega kadra, da jih načrtuje in sprovede.

Če pobrskamo po raznih mapah z načrti določene tehnologije in proizvodnih postopkov po raznih obratih, lahko takoj ugotovimo, da so odstopanja od prvotnih zamisli ogromna. Praktično se z načrti ujemajo samo posamezni deli tehnologije tam, kjer smo zunanji izvajalec odkazali prostor, kamor so postavili določene linije skupaj s transportnimi napravami in razno insatacijo, pa še to največkrat takoj dodelujemo in predelujemo. Obvezno pa kopljemo nove jame in stare zasipamo.

Če bi denar, katerega smo zabili in ga zabijamo v dodelave, predelave, rušenje, zidanje, kopanje, zasipanje, preseljevanje itd. porabili bolj smoterno potem nam ne bi bilo treba delati na več 10 let starih strojih, in ne kupovati naprav od priložnostnih proizvajalcev.

Vse to, pa še kaj, je glavna krivda raznih načrtovalcev

oz. projektantov in še bolj tistih, ki niso ne eno ne drugo, pa so prepričani, da imajo take sposobnosti.

Za nakup slabega stroja sploh ni potreben kakršenkoli dipl., ampak lahko te stvari zaupamo kar vratarju, saj se slabi izdelovalci ponujajo povsod. Isti šmoren pa je glede izdelave tehnoloških elaboratov, od katerih ostanejo na izvedbenih načrtih le še obrisi prvotnih zamisli. V obratih, kjer so določeni delovni postopki bili, ali so kolikor toliko urejeni, pa kar pogledjmo kako se je do tega prišlo! Razen zaključenih linij, za katere smo dobili več ali manj ključ v roke, so te stvari sforsirali določeni posamezniki brez kakršnih dragih elaboratov.

Vsi poznamo pregovor »stara navada železna srajca«, vendar pa vsi le ne vedo, da je uvajanje določenih sprememb za določene postopke dela, kjer se leta in leta dela po ustaljenem načinu še huje od železne srajce, saj ti ljudje na vse načine hočejo zminirati nove postopke in naprave, za katere se pa pozneje izkaže, da so mnogo boljše od prejšnjih. Še posebej pa je odpor takrat, ko gre zaradi poenostavitve mehanizacije ali boljše organizacije dela obenem tudi za opravičeno povečanje norm. Vendar pa kot sem napisal uvodoma, mora načrtovalec skupaj z izvajalci stvar pripeljati do tiste meje, ko ta ustreza kvalitetno, kvantitetno, varnostno in funkcionalno.

AK

VEČ KOT TRI ČETRTE IZDELKOV PRODAMO SAMI

Tri četrtine leta 1990 so po periodičnem obračunu za nami, zato lahko povzemamo bistvene dobre in slabe strani našega poslovanja. Proizvodnja: v obdobju do septembra smo le zadnji mesec dosegli plan proizvodnje 100%, v obdobju pa smo zaostali za planom za 7%. Za ta zaostanek so se skozi obdobje pojavljali različni vzroki, rdeča nit vseh razprav pa je bil povečan obseg izventipske proizvodnje.

Težko bi rekli, da je serija nekaj deset komadov izdelkov še vedno naša izventipska proizvodnja, toda nanjo smo se zelo težko prilagodili in jo speljali s precejšnjimi težavami.

Aprila in maja je začasen zastoj v prodaji sprožil pomisleke o smotrnosti polne proizvodnje določenih izdelkov, zato smo proizvodnjo podbojev ter vhodnih in garažnih vrat začasno ustavili, delavce pa preusmerili na druge obrate.

Avgusta je poseben problem predstavljala nenormalno povečana odsotnost zaradi boleznine, občasno pa smo se ubadali tudi s problemom pomanjkanja materiala za proizvodnjo.

V primerjavi z obsegom proizvodnje istega obdobja lanskega leta je letošnji v povprečju za 1% nižji. Kje in česa smo proizvedli več oz. manj v primerjavi z obdobjem preteklega leta in planom za letošnje leto pa je razvidno iz naslednje tabele:

Izdelek	EM	Doseženo	Plan	Doseženo	Indeks	
		1-9/89	1-9/90	1-9/90	33/1	3/2
Žagan les	m ³	17.096	16.443	17.529	103	107
Sušenje žag. lesa	m ³	22.376	20.825	20.354	91	91
Storitve razreza	m ³	4.411	4.060	4.256	96	105
Okno Jelobor	kom	44.194	38.263	30.346	69	79
Okno Termoton	kom	58.697	63.831	60.938	104	95
Krila domači trg	kom	45.779	46.933	56.070	123	120
Izvoz krila	kom	48.551	41.404	41.871	86	101
Vhodna vrata	kom	6.235	6.087	3.977	64	65
Garažna vrata	kom	794	975	884	111	91
Podboji vidni	kom	39.600	42.056	38.561	97	92
Podboji slepi	kom	25.818	27.410	27.514	107	100
Omarice z roletto	kom	17.500	17.273	13.915	80	81
Polkna fiksna	kom	29.172	30.038	23.693	81	79
Polkna gibljiva	kom	4.435	9.011	11.680	263	130
Obloge	m ²	87.051	112.050	112.650	129	101
Mont. obj.-dom.trg	m ²	6.654	5.124	4.856	73	95
Poslovni objekti	m ²	1.897	1.525	1.157	61	76
Izvoz MD	m ²	3.570	12.273	4.692	131	38

Nasprotno pa je prodajno področje to obdobje kot celota plan prodaje doseglo. Iz priloženega diagrama je razvidno doseganje plana proizvodnje in prodaje v obdobju od januarja do septembra.

Naša konkurenčna prednost, ki se kaže v nižjih cenah stavbnega pohištva, kot jih nudi konkurenca, se je izkazala kot dobra poslovna odločitev. Od skupnega neto prihodka 411,5 mio din so skorajda 81% ustvarile naše poslovalnice in predstavništva v okviru lastne trgovske mreže; 5% odpade na prodajo montažnih objektov na domačem trgu, 9% realizacije pa smo iztržili na izvoznem trgu (od tega 44% za montažne objekte in 56% za stavbno pohištvo); ostalih 5% prihodkov pa je realizacija ostale prodaje in izredni prihodki. Za odhodke smo porabili 402,6 mio din. Od te vsote smo za material teh prodanih proizvodov porabili 51,7%, 19,9% zavzemajo naše bruto plače, 4% amortizacija, 20,8% ostali indi-

rektni stroški, 3,6% pa smo imeli izrednih odhodkov. Celotni prihodek je večji od naših stroškov za 8,8 mio din, kar predstavlja tisti del, ki smo ga morali odvesti državi. Torej smo v devetmesečnem obdobju poslovali pozitivno, kljub temu, da smo se poleg svojih problemov morali ubadati še s problemi, ki jih je povzročila splošna jugoslovanska kriza. Neplačevanje terjatev naših kupcev in pritisk zakonodaje na izplačevanje osebnih dohodkov, kjer moramo del izplačevati v delnicah, sta dva izmed tistih, ki jih je potrebno izpostaviti. Našega podjetja pa zaenkrat še ni zajela kriza s presežnimi delavci. Od lanskega septembra smo znižali število zaposlenih za 4%, od tega za 2% od letošnjega januarja, potrebno pa je povedati, da gre tu za normalen odliv delavcev. Po zagotovilu direktorja bo naše podjetje še vnaprej skušalo zagotoviti delo vsem, upati pa moramo, da bomo delo tudi imeli, ne pa le delovno mesto in zanj ustrezno plačo.

Tabela prikazuje procenete doseganja plana celotne prodaje poslovalnic po mesecih. V prikazu prodaje je zajeta malo prodaja – prodaja stavbnega pohištva, dopolnilnega programa (blaga iz nakupa) in oblog, ter posredna prodaja stavbnega pohištva gradbenim podjetjem in prodaja stavbnega pohištva drugim trgovskim podjetjem.

Trenutno imamo odprtih 20 naših poslovalnic in 17 predstavništev, ki spadajo k naslednjim poslovalnicam:

Škofja Loka: predstavništva Murska Sobota, Nova Gorica, Celje, Novo mesto, Maribor in Razdrto

Zagreb: predstavništvo Čakovec

Pula: predstavništvo Izola

Crikvenica: predstavništvo Rijeka

Sarajevo: predstavništvo Tuzla in Doboj

Stara Pazova: predstavništvo Beograd in Zrenjanin

Valjevo: predstavništvo Titovo Užice

Kragujevac: predstavništvo Požarevac, Trstenik in Novi Pazar

Niš: predstavništvo Vranje

V avgustu smo zaradi slabega in neodgovornega poslovanja ter nedoseganja planskih zadolžitvev zaprli poslovalnico v Peči.

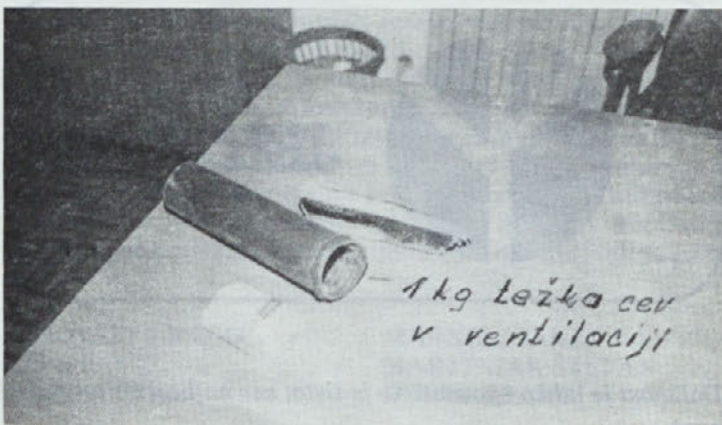
Trdina Nataša

ZOPET ODSESOVANJE

Kdor trdi, da je vlek v odsesovalnih napravah slab se bridko moti, saj smo glede na dosedanje izkušnje, ko je na vrh silosa v dozator prineslo razne morale, coklje, predpasnike, vijake itd., prišli do novega rekorda, ki ga je hotel doseči neznan avtor, ko je napotil po ceveh proti silosom železno cev Ø 60, dolžine cca 23 cm – težko preko enega kilograma.

Če bi ta cev prišla med lopatice ventilatorja, bi v najboljšem primeru razdrobila ventilator, lahko pa bi bilo še kaj hujšega. Spadajo te stvari med sabotaže, ali med otroške igre?

NN

»BOLNIŠKE« PA KAR RASTEJO

Minilo je že kar nekaj časa, ko smo zapisali zadnjo nezgodo pri delu, še v juliju 1990. Tako se nam je nabralo kar lepo število nesreč v teh zadnjih štirih mesecih. Značilno zanje je, da so nesreče dosti enakomerno razporejene od julija do konca oktobra. Med 23. zabeleženimi nesrečami je na srečo le ena težje narave. Je pa res, da letošnje povprečje zadnjih štirih mesecev nekoliko odstopa od lanskega povprečja števila nesreč, na žalost v rahlem porastu nesreč. Pa si oglejmo nesreče v zaporedju od julija dalje:

Dne 9/7-90 se je pripetila nesreča nezgoda pri delu KOVILJKI B. v obratu notranjih vrat pri sestavi sredic. Znano je da so na tem delovnem mestu delavke zelo pridne tako da jim včasih kaj prav hitro uide in seveda potreben je samo delček nepreviđenosti in s pnevmatsko pištolo si zabiješ v prst sponko.

Dne 12/7-90 pa jo je na obratu v Kranju skupil BOŠTJAN R. na stiskanju polken. Tako vneto je čistil stroj za krpanje, da je iz same površnosti sprožil prečni mehanizem, ta pa mu je poškodoval prst.

V avgustu pa se je prva nesreča pripetila 2/8 obratu oken NEDŽADU H. na stroju za utapljanje okovja. Poškodovani se ni poškodoval na stroju ampak pri dostavi obdelovancev na delovno mesto. Hotel je prerezati trak s katerim so bili povezani komadi lesa pa se je z nožem urezal pod kazalec na desno roki. Očitno še ni več nožev.

Pa se preselimo na obrat v Gorenjo vas kjer se včasih nesreča pripeti tudi med malico. To je staknil TOMAŽ C., ki je skakal za žogo, pri tem pa jo je ujel ravno pri paleti s steklom. Seveda se je porezal po dlani desne roke.

Dne 6/8 pa je naša vrla ANKA H. pri pregledu vratnih kril na notranjih vratih tako hitela, da jo je spodneslo, pri tem pa si je poškodovala desno golen ob transportni progi.

16/8 se preselimo v vzdrževalni servis Preddvor kjer je vzdrževalec VILI Z. tudi nesprenno rokoval pri popravilu strojčka za zabijanje sponk, zatič se je sprožil in mu poškodoval kazalec na desni roki.

Pa zopet nazaj v Gorenjo vas k steklom. Tudi FRANKO je okusil ostrino stekla. Dne 17/8 je s komolcem zadell v oster rob pri prekladanju šip.

Kar precej močnejšo bolečino pa je okusil TOMAŽ L. z obrata proizvodnje montažnih objektov dne 29/8 je transportiral material, pri tem pa tako nesrečno padel na desno koleno in počena kost je bila tu.

Zadnji dan v avgustu v istem obratu s skoraj isto obliko nesreče jo je nesrečno odnesel tudi ROBERT J. Pri prekladanju desk je nerodno stopil na kos lesa in si zvil nogo v desnem gležnju. Nekaj dni bolniške.

September. JANEZ Š. delavec na obratu v Preddvoru pa se je poškodoval dne 5/9. On sicer ni stopil na kos lesa, mu pa je le ta padel (verjetno deska) na palec leve roke. Pomodrel prst.

Dan kasneje pa se je pripetila težja nesreča našemu mlademu PRIMOŽU Č. z vzdrževalnega servisa na Trati. Pri vzdrževanju oz. čiščenju strehe na nadstrešku sušilnic na Starem dvoru se mu je udrla streha in padel je na asfaltna tla. Srečne okoliščine so bile da jo je fant odnesel v precej lažjih posledicah kot bi jo namreč lahko. Na srečo so šest meterski padec

ublažile deske, ki jih je nekdo pozabil na tem mestu, Kar nekaj časa bo potrebno da si bo fant pošteno opomogel.

Komaj je MIRSAD T. pričel redno delati že se je poškodoval. Dne 17/9 je pri zabijanju palete z roko zgrešil in udaril z desno roko po paleti. Izkušnja že na pričetku delovne dobe.

Da se nesreče ponavljajo je izkusil dne 19/9 ANDREJ D. pri profiliranju v obratu oblog. Ni še minilo tri mesece ko mu je pri istem opravilu vrglo nazaj kos lesa in to ravno tako na palec na desni roki. Ta primer nesreč očitno kaže, da je nekaj narobe pri zaščiti na stroju!

Dne 20/9 pa je zopet stopil na sceno z nesrečo naš stari znanec MILAN H. z obrata Kranj. Pri vrtnanju z ročnim vrtnim strojčkom mu je spodrsnilo in seveda s svetrom je bil že v sredincu na levi roki.

Dobro si bo zapomnil pripravnik IVAN Š. v obratu prirezovalnica, kam sme in kam ne sme vtikati prste. Dne 27/9 mu je valj nanašalca lepila zgrabil levo roko in mu stisnil podlaht. Na srečo v lažji obliki.

Pa se preselimo v mesec oktober, ki je bil prav tako bogat z nesrečami pri delu. Prva nesreča se je pripetila že kar prvega oktobra na obratu v Sovodnju. FRANC K., sicer delavec pri strojnem krpanju je pri transportu z ročnim vozičkom tako nerodno manevriral, da ga je udarila ročica vozička na palec desne noge.

Pa zopet steklenje, to pot na obratu oken. Nesreča, ki jo je doživel in preživel DAMJAN P. je v tistem trenutku resnično izgledala huda. Tako se je porezal s steklom, da je bilo krvavo od njegovega delovnega mesta do ambulante. Na srečo pa je bil le površinski urez, kri pa ne izbira poti. To se je pripetilo

4/10. Naslednja nesreča pri delu se je zopet pripetila pripravniku, obdelovalcu lesa BORISU Z. dne 4/10 v obratu prirezovalnica. Pri dolžinskem spajanju lesa si je poškodoval sredinec na desni roki.

8. oktobra pa je bil nesrečen dan tudi za preizkušene mehanika ALOJZA M. z vzdrževalnega servisa na Starem dvoru. Pri montaži zavorne obloge mu je v oko odletel kos suhega lepila. Zaščitna očala!

Kakor, da Jelovica ne bi bila firma lesarske proizvodnje, toliko nesreč se pripeti pri steklenju oken. V obratu oken je pripravnik JANEZ L. pritrjeval zasteklitvene letvice v okno. Pri tem seveda ni bil kot novinec več pištole in si je ustrelil žičnik v sredinec desne roke.

Dne 15/10 pa si je kar pošteno porezal sredinec na desni roki v obratu oken naš vrli mojster PETER K. Profiliral je sestavne dele za okna, pri enem od zastojev na stroju pa je z roko hotel izvleči zagodeni komad lesa, prišel je v stik z rezilom in skupil jo je sredinec na njegovi desni roki. Zopet velja tista, kjer te ne srbi...

Preselimo se na obrat v Gorenjo vas k IVANKI Š. ki je 22/10 razžagovala morale na čelilniku. tako vneto je rokovala z kosi lesa, da si je pri enem od njih zadrla kar precej močno trsko v kazalec na levi roki. Še dobro da se kaže z desno roko.

Za zaključek nesreč pri delu v mesecu oktobru pa je poskrbel SEBASTIJAN P. dne 25/10 v proizvodnji montažnih objektov. Kakor kaže je razžagoval deske, pa mu je ena ušla z delovne mize in seveda padla na palec desne noge.

Tako smo vpisali kar precej bogato biro nesreč iz poletja v jesenske mesece.

V NOVI ZAKONODAJI TUDI VEČ PRAVIC IN DRUGAČNO VLOGO SINDIKATU

ZAMUJANJE S KOLEKTIVNIMI POGODBAMI

Ob branju zadnje številke našega tovarniškega glasila »Jelovica« sem bil še posebno pozoren na vsebino članka Vide Gaber pod naslovom »Novosti zakonodaje s področja organiziranja in delovanja podjetij in delovnih razmerij«, kjer avtorica v podnaslovu in besedilu daje težo tistim spremembam v podjetju, ki pomenijo več pravic za direktorja. Članek je po mojem mnenju aktualen, saj sodelavce seznanja z novostmi Zakona o pravicah iz delovnega razmerja.

Žal pa je naravnano predvsem na predstavitev večjih poblastil direktorja, ne predstavlja pa nove vloge sindikata kot partnerja poslovanja v kolektivnem pogajanju in zaščitnika delavcev na področju pravic iz delovnega razmerja in cene dela.

S svojim prispevkom želim bralce oziroma sodelavce seznaniti še s tistimi določili zakona o temeljnih pravicah iz delovnega razmerja in Splošne kolektivne pogodbe za gospodarstvo, ki se nanašajo na vlogo in pristojnosti sindikata v podjetju.

1. Pri odločanju o pravicah, obveznostih in odgovornostih iz delovnega razmerja mora pristojni organ v podjetju v postopku omogočiti udeležbo sindikata. To pomeni širjenje pristojnosti sindikata v postopkih odločanja o pravicah, obveznostih in odgovornostih delavca. Sindikatu zagotavlja čim popolnejše izvajanje njegove klasične funkcije, hkrati pa mu omogoča, da opravlja tudi nadzorno funkcijo nad izvajanjem zakonskih predpisov, kolektivnih pogodb in splošnih aktov s področja delovnih razmerij. Zato je podjetje dolžno omogočiti sindikatu sodelovanje v vseh postopkih, ko se odloča o delavcu, zlasti tako da se:

– sindikatu vročajo vabila z ustreznimi gradivi za seje pristojnih organov, kadar se odloča o pravicah, dolžnostih in odgovornosti delavcev, in se jim omogoča prisotnost na sejah

– pred dokončno odločitvijo o pravicah, obveznostih in odgovornosti delavcev prisotni organ podjetja obravnava mnenje in zahteve (predloge) sindikata

– sindikatu se posredujejo pisni opravi (sklepi, odločbe ipd.).

2. Sindikatu oz. sindikalnemu zaupniku mora podjetje zagotoviti pogoje za hitro in učinkovito delo pri uresničevanju pravic in interesov delavcev. Sindikalni zaupnik v času opravljanja funkcije uživa imuniteto, kar pomeni, da proti njemu ni mogoče zaradi sindikalne dejavnosti začeti nobenega postopka, ki bi pomenil poseg v njegove pravice. Predvsem pa mora podjetje na osnovi zakona in kolektivne pogodbe zagotoviti sindikatu naslednje pogoje:

– sindikalnemu zaupniku najmanj eno plačano uro za vsakega delavca v podjetju, vendar ne manj kot 50 ur letno. V tako določeno število ur se ne vštevajo sodelovanja v organih Zveze SSS in sindikata dejavnosti.

– sindikat se s poslovnim organom dogovori o načinu zagotavljanja strokovne pomoči in drugih pogojev (pogodba med sindikatom in vodstvom podjetja) glede:

a) prostora, v katerem sindikat opravlja strokovno administrativne posle in komuniciranje s člani

b) nadomestila OD za čas sindikalnega dela po normativih, dogovorjenih s kolektivno pogodbo

c) zahteve, da ga pristojni vodilni delavec sprejme na pogovor v zvezi z varstvom delavskih pravic ter ga o svojih sklepih obvesti

č) administrativnih in računovodskih uslug pri obračunu in nakazilu sindikalne članarine za člane.

3. Zakon o temeljnih pravicah iz delovnega razmerja in Zakon o delovnih razmerjih

uvajata kolektivne pogodbe kot sredstvo in način za urejanje pravic in odgovornosti podjetja – delodajalca ter pravic, obveznosti in odgovornosti delavcev na področju delovnih razmerij v najširšem pomenu besede.

Kolektivnih pogodb na ravni podjetja je v tem trenutku sklenjenih še zelo malo, v večini primerov čakajo na kolektivne pogodbe dejavnosti, ki bi morale biti že podpisane. Rok za uskladitev splošnih aktov v podjetju je potekel 24. oktobra 1990, vendar zakon ne vsebuje nobenih sankcij za primer kršitve tega roka. Kljub temu kaže akte čimprej uskladiti, saj nam uporaba določil kolektivne pogodbe omogoča urejanje in izboljšanje materialnih pravic delavcev. Odpravimo pa lahko z uveljavitvijo kolektivne pogodbe tudi vrsto doslej obveznih in veljavnih splošnih aktov.

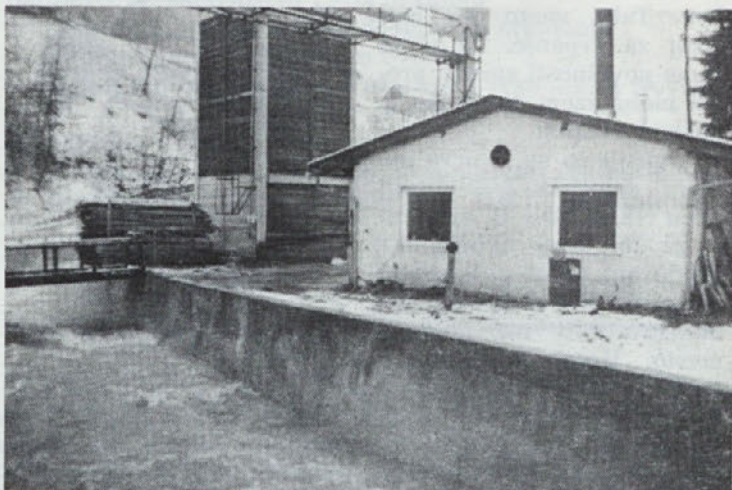
Roki za usklajevanje splošnih aktov podjetij z določbami Zakona o delovnih razmerjih bodo očitno v največji meri zamujeni. Za to imamo sicer izgovor, vendar je mogoče uskladitev splošnih aktov opraviti tudi samo na podlagi splošne kolektivne pogodbe za gospodarstvo.

Morebitne razlike na podlagi kolektivnih pogodb dejavnosti (panog) bo mogoče uveljaviti kasneje s spremembami in dopolnitvami kolektivnih pogodb podjetij. Več o določbah splošne kolektivne pogodbe za gospodarstvo pa v eni naslednjih številkih glasila.

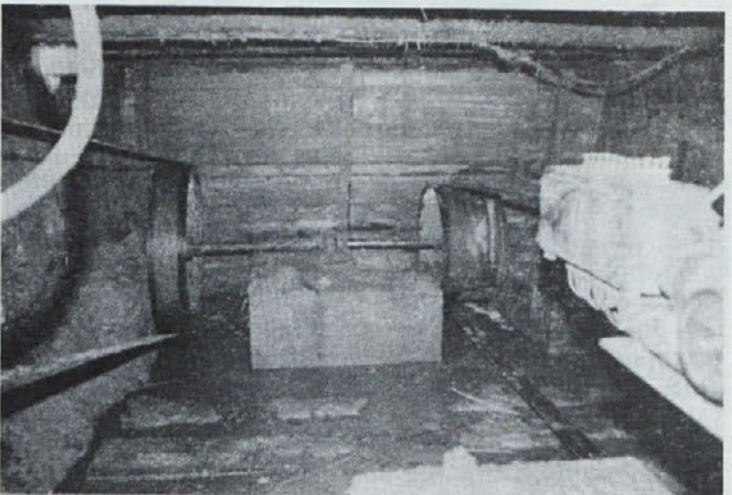
Predsednik sindikata Jelovice:

Rafko Belčič

SOVODENJ PO POPLAVI

Pod okni je dobro videti sledi do kje je segala voda ob poplavi na Sovodnju. Ni čudno torej, da je pustila ujma za sabo toliko škode.

Mulj oziroma blato je predvsem temeljito zalilo žago. Preden so jo lahko ponovno pognali je bilo potrebno kar veliko število ur, da so se odstranile vse posledice ujme.

BILI SMO NA VRHU, KI VZBUJA
SPOŠTOVANJE

MATTERHORN – ZERMMATSKI LEV

Drugo soboto letošnjega avgusta, ko se je dan prevesil v drugo polovico smo planinci Jelovice stali ob železnem križu na vrhu Matterhorna, 4.478 m visoko. Stojimo na vrhu najlepše gore sveta, kot jo nekateri radi imenujejo. Na vrhu niti oblaka le živo rdeči helikopterji Švicarske gorske reševalne službe, ki občasno preletavajo vrh in motijo spokojen mir gorske divjine.

Matterhorn, francosko Mont Cervin je ena izmed najznamenitejših gora zemlje. Dviga se v Valiških alpah med Svico in Italijo, jugovzhodno od Zermmata. Matterhorn je zagotovo vrh katerega osvajanje je najbolj burilo duhove. Vitki, visoki vršac je namreč strm z vseh strani, nanj se je mogoče še dandanes povzpeti samo pa pravi plezalni turi. Mogočna piramida nima pobočja, kjer bi se lahko oko ustavilo in odpočilo. Skalovje, okovano v strma ledišča in previsni grebeni dajejo lepotev slikovito nedostopen videz. Značilno podobo, ki je zlasti s švicarske strani še dandanes pojem in sen vsakega ljubitelja gora. Greben med severno in vzhodno steno, ki v enem zamahu pada proti travnatim vesinam Schwarzscha je bil naša plezalna pot nanj.

Avtor prispevka v ospredju, Matterhorn pa cilj v ozadju

Ko preplezaš 1.300 m visoki »Honrli« greben imenovan, na vrhu ni prijetnih sončnih koticov, kjer bi si lahko pretegnil obtolčene kosti. Čaka te le oster vršni greben in nenehna skrb, kako bo z vrnitvijo. Sestop poteka po

vs »posadka« pred začetkom hoje.

istem grebenu kot vzpon. Časa ni niti za slikanje, bivač na takšnih višinah ni prijeten, v primeru že najmanjšega poslabšanja vremena pa lahko že usoden.

Doline in gore se kopljejo v slepeči sončni svetlobi. Kamor seže pogled sami lepi mogočni vrhovi, na vzhodu tik pred nami lanska mogočna Monte Rosa, na severu Weishorn tako zelo koničast, da se lahko meri z našim vrhom, poleg njega Dent Blanche, daleč na zahodu pa pogorje Mont Blanca. Le proti Italiji se pogorje počasi umirja v soparnih meglicah Padske nižine.

Kar ne moremo se odtrgati od tega prelepega razgleda, da si bi ga zaužili kar največ, pa nas mraz, ki leze v kosti, le prisili da začnemo s stopanjem.

Matterhorn, od domačinov imenovan zermmatski lev je bil od nas željen že od 1985, ko smo se prvič soočili z njim. Vsak gornik ve, da ni »ta prav« če se ne povzpne na tega drznega lepotev Alp. Pa tudi enega najbolj nevarnih vrhov vseh Alp, več kot petsto nesrečnikov so že po-

brali pod njim in odnesli v dolino, odkar so leteli v dolino Whympirjevi pogumneži pri prvem vzponu leta 1865. Zato ni naklonjen alpinistom, ne pravim gornikom. S svojih štirih grebenov je stresal tiste, ki mu niso bili dorasli ali pa so ga podcenjevali. Nesrečnih naključij je bilo še najmanj. Priznamo, tudi nas je bilo kar malce strah, vendar pa je silna silhueta gore tako vabila, da se ji enostavno ne moreš upreti. Tako smo čakali na zanesljivo vreme, na tisti veliki »A« nad Alpami. Zavedali smo se, da bo to resna če že ne kar malo tvegana tura.

Ekipa je bila za vzpon zato že dalj časa določena in čakala. Šest planincev, bivših jelovčanov, od tega samo še dva v Jelovici. Končno pade v sredo tako težko pričakovana odločitev in v četrtek zvečer že hitimo švicarskim Alpam v objem. Z Italije čez prelaz Simplon in že smo v Zermmatu. Zermmat gorska mondena vasica, včasih od boga pozabljena, na koncu doline reke Visp. V današnjih časih pa tako turistično

Zadnje priprave pred najtežjim delom vspona

razvito mesto, da tudi z avtomobilom ne moreš do njega. In za vse to se mora zahvaliti le njemu – Matterhornu. Mogočna najlepša gorska ostrica, tako silno kipi nad mestom v nebo, da prevzame vsakogar, pa če si planinec ali ne.

Prav nič se ne obotavljamo, vreme odlično drži in že smo z gondolo na višini 2500 m pri Črnem jezeru, kjer vzamemo pot pod noge. Smo že v objemu njega, čutimo silo in pritisk mogočne gore iznad nas. Skoraj si je ne

upamo pogledati v obraz, le v vsakem izmed nas je prav gotovo trenutno nelagodje. Pa vendar, se pri koči Honrli na višini 3200 m dokončno srečamo z njegovo skalo. Ker je za danes dovolj si popoldne pošteno privoščimo dušo za naporen vzpon drugega dne.

Na grebenu Matterhorna

V soboto 11/8 ob poltretji uri zjutraj zapustimo kočjo. Zunaj ni niti premrzlo. Strmo pobočje grebena Honrli ki kmalu preide v navpične skalne skoke, poskrbi, da smo kmalu pošteno ogreti. V skoraj jasni mesečini hitro napredujemo, kajti niti nam ni potrebno pošteno svetiti s čelnimi svetilkami. V silno strmem svezitem svetu (III. – IV.) dosežemo po tretjem ozemniku prvo tretjino smeri. Smo na grebenu kjer se srečamo z mrzlim vetrom s severne stene. Imamo dober tempo, nadaljujemo vzpon v območju izpostavljenega grebena. Zatem pa smer po vodnikih krene levo v območje vzhodne stene. Strmina

Tak je pogled na Ramo.

je naravnost odurna. Zavedamo se, samo ena napaka in že si spodaj na ledeniku kjer te samo še povijejo v vrečo in odnesejo.

Plezamo naprej, zopet levo od grebena v območju vzhodne stene, vendar pa je smer zaradi številnih prehodov zelo težko idealna in se v razbitem svetu kar izgublja. Ker se še ni zdanilo, sklenemo da je najbolje da počakamo prvo navezo z vodnikom, da nam nakaže zopet pravo smer. Kmalu nas dohiti prvi s svojim klientom, mi pa za njim. Seveda, vsak si lahko priskrbi vodnika če ima vsaj 500 ŠFR. Ne pa mi reveži, ki komaj zberemo za pot v Švico, glavno pa je da si sami priplezamo pot na vrh. Ker je vodnik v teh skalah doma, nam s svojim revežem, ki ga vleče za seboj na vrvi kot kakšno vrečo, hitro pobegne. Glavno da smo zopet na pravi poti in prav kmalu se znajdemo še vedno levo od gre-

se druge naveze izza nas tudi pošteno odpočile. Zato ni izbire, samo naprej. Počakamo samo toliko, da vodniki iznad nas, ki so prespali v bivaku, preplezajo strmo zgornjo ploščo levo nad bivakom. Mraz ob sončnem vzhodu kar pošteno pritisne zato že nestrpnost čakamo, da se prekobalimo čez zgornjo ploščo, nazaj na greben. Tu

Vrh Matterhorna od daleč. Posnetek je dovolj zgovoren o tem, kakšna je bila pot do vrha.

gori je greben že čisto zimski, pojavi se prvi sneg. Tudi višina nam že povzroča »globoko dihanje«, ko končno dosežemo takoimenovano »Ramo«. To je malo manj strm del grebena, ki se konča pod vršno severno steno – Streho.

Vrh gore je videti že povsem blizu, vendar videz vara. Rama, na prvi pogled enostavna, skriva vse polno pasti. Premostiti je treba številne škrbine v grebenu, izpostavljenost tako na severno kot na vzhodno stran je resnično odurna. Razpoke, na Matterhornskem ledeniku samo čakajo. Če bi padel, bi te tu sploh ne iskali, razpoke bi te za vedno skrile.

Končno je tudi Rama za nami in najdemo se pred zadnjim dejanjem, ki pa mu v vsej turi pripada najtežja plezarija. Ker se stena resnično postavi navpično pokonci, so si švicarski vodniki, predvsem zaradi svoje varnosti omislili čez steno debele konopljne vrvi. Naveze iznad nas se že obešajo po teh vrveh, tako da se naenkrat najdemo v poštemem dreneu. Kljub temu da nam premagovanje stene lajšajo

vrvi je plezarija izredno težavna. Nekaj raztežajev dobesedno pretelovadimo. Sledi še kombinacija vrvi z pravo verigo čez najbolj oduren skok. Končno smo iz najtežjega dela Strehe in pobočje se rahlo prevesi v iztočnico proti vrhu. Tako smo zatopljeni v plezarijo, da komaj opazimo, da se je zdanilo. Bolj opotekajoče se vlečemo po zaledenelih zadnjih metrih in končno tako željeni cilj. Vrh Matterhorna.

Kakih 80 m dolga ostra rez s švicarskim in italjanskim vrhom, v sredi pa škrbina s križem. Vse naokrog pa en

mo še izpostavljeni spust po vrvi mimo tretjega ozebniaka, v katerem se znajde vse kar tu pade. Včeraj se je tu dogajal prava kanonjada, zato kar malce s tesnobo lezemo mimo ozebniaka. Koča Hoenrli je že blizu, vidimo že ljudi okrog nje, ki zvedavo pogledujejo proti nam. Iz megle iznad nas pravkar helikopter rešuje eno od vršnih narez.

Konec. Konec je vseh težav pa tudi strahu, pogumno si damo duška in si čestitamo. Nekdo je rekel, nekateri hodijo na to goro že vse življenje, pa niso bili na vrhu. Za

Spuščanje v dolino je ponavadi lepo opravilo. Z Matterhorna pa je potrebna še večja pazljivost kot pri vsponu.

sam zrak, da se komaj poslikamo. Resnično, doživetje je veliko.

Vračamo se. Pri sestopu komaj kaj prehitimo s časom toliko previdnosti in varovanja zahtevajo najbolj izpostavljena mesta. Najprej Streha, kjer nas je toliko da se spuščamo kar eden preko drugega, Rama, kjer si malo odahnemo in se zatem še pravi čas spustimo do bivaka. Poabzajlamo Moelzeyev ploščo in hiteči po navpičnih kamnih komaj opazimo, da se je vrh odel z meglo, o kateri pa ni bilo na vrhu ne sluha ne duha. Tak je ta Matterhorn. Pred seboj ima-

nas pa kot, da se nam je odvalil težak kamen s srca tako smo veseli uspeha. Potrdili smo se kot pravi gorniki. Ali kot je nekoč na Mt. Blancu rekel naš »Volk« A., »samga sebe obrajtamo«. In kot je zapisal v svoji knjigi Avčtin, pa smo mu le polomili kremplje zermmatskemu levu.

Opomba: Vzpon na Matterhornu po grebenu Hoenrli opravili 11. avgusta 1990 v idealnih razmerah: Tičar M., Kržišnik P., Žbogar B., Filipčič I., Miklavčič J., Golob J.

Zapisal:
Jure Golob

Vrh Matterhorna. Posnetek za spomin

bena pod velikim črnim stolpom. Pogumno se v treh navezah po dva na vrvi zažene proti stolpu, ki ga že ozari sončni vzhod. Izza stolpa nas čaka še par raztežajev v strmih grebenu, ki seka vzhodno steno in najdemo se izpod strme gladke plošče iznad katere že slutimo bivak Solvaj na višini 4.000 m. Še težko mesto izpod bivaka tako imenovana skoraj navpična Moelysejeva ploščica in že smo na edini kolikor toliko pošteni polici v vsem grebenu Hoenrli, ob bivaku. Rekel bi, končno čas, da si oddahnemo. Vendar pa skoraj ni toliko prostora, da bi

MALO NOGOMETNO »BRCANJE«

Dne 28. 10. '90 smo na igrišču Godešič organizirali tradicionalni turnir v malem nogometu.

Udeležilo se ga je šest ekip.

Ekipe so bile razdeljene v dveh skupinah.

Zmagovalca iz obeh skupin sta igrala za prvo in drugo mesto, drugi dve ekipi pa za tretje in četrto in sicer: za prvo mesto sta se spopadli ekipi GMO : VETERANI OKEN, za tretje in četrto pa ekipi VRATA : KRANJ.

Zmagovalci seveda zaslužijo objavo. Za montažne objekte so igrali: Tine Kalan, Robert Volčič, Žika Gurdulić, Borut Bukovec, Matija Birtič, Ivo Bokal, Milan Atlija.

Po zagrizenih dvobojih so je največ zmag in s tem tudi točk priborila ekipa GMO. Njej je tako pripadel prehodni pokal Jelovice. Pokal je prejel tudi najboljši strelca turnirja. N. Todorović.

Najboljšo igro so pokazali veterani oken.

Razočarala pa je prva ekipa oken. Ostale ekipe so bile povprečno dobre.

Vsa organizacija je bila v rokah našega referenta za šport Habjan Jožeta.

Končni vrstni red

1. GMO
2. OKNA VETERANI
3. KRANJ
4. VRATA
5. KONTROLA
6. OKNA

Razlika zadetkih

6 : 3	
7 : 2	
6 : 8	
3 : 5	
4 : 5	
2 : 6	Dragan Točaković

VELJA SE ZAMISLITI INOVACIJE V ZATONU

Jelovica je bila pred leti vedno vsaj v okviru občine med tistimi podjetji, ki so bila vodilna na področju inovativne dejavnosti, kar pričajo razna priznanja in plakete, ki zaprašene in pozabljene visijo po stenah. Tudi nekateri dosežki inovatorjev so se uspešno uveljavili v proizvodnji.

V zadnjem času pa je ta dejavnost precej zamrla, saj ni deležna nikakršne pozornosti s strani vodstva podjetja. Vemo, da bi nekateri inovatorji morali dobiti določeno stimulacijo iz naslova raznih prihrankov, ki jih inovacije prinašajo pa iz tega ni nič, ker o tem ni nikakršne evidence, niti se nam ne zdi potrebno, da bi konstituirali nazaj odbor za inovacije po odhodu predsednika.

Kaže, da tistim vodilnim delavcem, katerim bi morala ta dejavnost biti zelo blizu bolj ustreza kupovanje pameti od zunaj, kot da bi koristili svojemu. Vemo pa, da smo kupili za masne denarje že razno navlako, s katero imamo probleme že od prvega dne, vendar se za to preveč nihče ne sekira, ogenj pa je v strehi, če se pojavi napaka na napravi, ki je narejena doma. Če pa nekdo od domačih odpravi konstrukcijsko napako pa ni nič posebnega. Kljub mačehovskim odnosom do inovacijske dejavnosti se še marsikaj inovativnega pojavi po obratih, vendar take rešitve, ki so odpravile določene zastoje, izboljšale kvaliteto, povečale kapaciteto, izboljšale varnost itd. so bile za odgovorne zanimive samo do takrat, ko je šlo narobe, potem se pa pozabijo vse prejšnje težave. Kar se urejenosti delovnih mest tiče izstopajo po mojem delovna mesta v hali v Preddvoru, vendar za to ni bil nihče pohvaljen. Še celo nasprotno – eden drugemu izpodbijajo zasluge, čeprav jih dejansko nekdo ima, ali pa vsak nekaj in si jih ne znajo razdeliti.

Če smo v sedemdesetih letih in še prej znali brez edinega pravnika v podjetju te zade-

ve kolikor toliko ažurno voditi ne vem kje so sedaj vzroki te stagnacije. Prav gotovo pa niso pri inovatorjih, katerih je bilo kar nekaj in je po firmi kar precej naprav, tehnoloških rešitev, izdelkov itd., ki po zaslugi te dejavnosti živijo.

Če rečem, da sem osebno v naše glasilo napisal na to temo 20 člankov, sem rekel premalo. Po navadi se bo takoj našel kdo, ki bo ocenil, da iščem s tem pisanjem osebne koristi, ali pa celo kdo, ki je prepričan, daso bile tudi inovacije modna muha določenega obdobja.

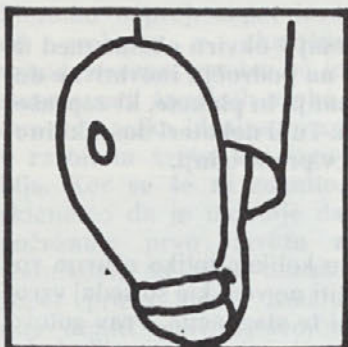
Dirke s tržiščem in konkurenti ne bomo dobili le s tem, da sem pa tja nabavimo sodobnejšo mašino in ji določimo kot kje bo stala, ostalo se pa naj brihtajo tisti, ki so stroj naredili, ampak je problem večji v drobnih tehnoloških rešitvah in organizaciji dela, ki ne bi smela dovoljevati stihije, ki ponekod vlada in se lahko le določenim tihim posameznikom zahvalimo, da ni še večja.

Tisti zaverovanci, ki mislijo, da vse teče kot po maslu naj le malo bolj pozorno pogledajo okoli sebe, kako so stvari urejene in kako bi se dale z dobro voljo urediti glede na sedanje prostorske razmere posebno v obratih v Starem dvoru. Toda le zakaj bi si belili glavo in si oteževali mirno spanje, če vemo kakšne težave si nakoplujemo na glavo z vsako spremembo.

Predvsem nastopijo najprej kritiki, ki bi to naredili mnogo bolje, zatem delavci, ki morajo delati drugače in še kdo, ki mu ni všeč, da se kdo vtika v njegov posel.

AK

KADROVSKE NOVICE

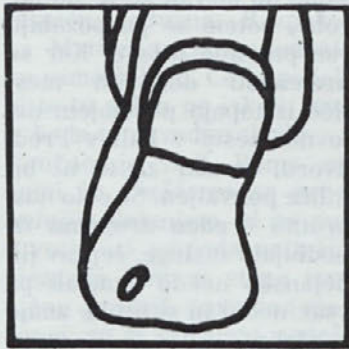

Zaposlili so se:
EKAR JOSIP v kotlovnici obrata Predvor
KRDŽALIĆ JASMINKA za določen čas predstavništvo Dobj
NAGLIČ SIMON iz JLA v obratu Kranj
ZORMAN PETER za določen čas v obratu Preddvor

Pripravniki za določen čas, za čas trajanja pripravništva:

TRALJEŠIĆ ARMIN, obdelovalec lesa v obratu prirezovalnica
DRUŽINEC DARKO, mehanik vozil v vzdrž. servisu St. dvor
ERŽEN IVAN - BOJAN, obdelovalec lesa v obratu vrat
TOPORIŠ JOŽE, lesar ŠP na montaži SP
ŠUŠTERŠIĆ KLEMEN, lesarski tehnik v obratu prirezovalnica
BIZJAK BOŠTJAN, obdelovalec lesa, v obratu vhodnih in garažnih vrat
ŠIFRER IVAN, lesar ŠP v obratu prirezovalnica
ZVER BORIS, obdelovalec lesa v obratu prirezovalnica
ZAPLOTNIK ALOJZ, lesar ŠP v obratu Preddvor
JAMNIK PETER, obdelovalec lesa v obratu Preddvor
RUPNIK ZORAN, obdelovalec lesa v obratu prirezovalnica
PLESTENJAK DAMJANA, kuharica v obratu družbene prehrane
GORJANC IGOR, lesar - tehnik v obratu Kranj
KOKELJ NATAŠA, kuharica v obratu družbene prehrane
JELENC MARKO, lesar - ŠP v obratu prirezovalnica
KOKELJ JOŽA, lesar - ŠP na montaži SP
LEBAR UROŠ, lesarski tehnik v obratu Preddvor

GOLOB UROŠ, obdelovalec lesa v obratu MO
ROBLEK SIMON, lesar - ŠP v obratu Preddvor
JANEŽIČ VERONIKA, po pogodbi Zavoda za zaposlovanje, upravni tehnik v finančnem gospodarskem področju
JANKOVIČ BORUT, obdelovalec lesa v obratu oken
JELENC MARJETA, ekonomski tehnik v finančni službi
ĐAKOVIČ ĐONI, obdelovalec lesa v obratu Kranj
MIHAJLOVIČ VALENTINA, obdelovalec lesa v obratu prirezovalnica
LEGAT JANEZ, obdelovalec lesa, v obratu oken
TRALJEŠIĆ MIRSAĐ, obdelovalec lesa v skladišču SP
MOHORIČ MARKO iz JLA lesarski tehnik v tehnološki pripravi dela
RIBNIKAR MARKO iz JLA, lesarski tehnik v operativni pripravi dela
RETELJ MATIJA, obdelovalec lesa v obratu letov in dopolnilnega programa
ŠUBIĆ FRANC, oblikovalec kovin v obratu Gorenja vas
MAREN KAREL, iz JLA lesar ŠP v obratu Kranj
KASTELIĆ ROMAN, lesarski tehnik v tehnološki pripravi dela
KOKELJ DENIS, strojni tehnik v investicijskem razvoju
ŠTULAR MATEJA, ekonomist, v izvozno uvozni službi
ZAPLOTNIK ROMAN, po pogodbi Zavoda za zaposlovanje, oblikovalec kovin v mehnični delavnici Trata.

Z delom so prenehali:
DOLINAR SLAVKO, tehnološka priprava dela, sporazumno
NOVAK TATJANA, računovodska služba, sporazumno

PODRIMAJ NIMAN, poslovalnica Peč
RAJGELJ ROBERT, obrat letov in dopolnilnega programa, odpoved
VUJICA JANJA, počitniški dom Pula, delo za določen čas
ŠENKIC STOJAN, predstavništvo Rijeka sporazumno
SLABE ANTON, obrat vhodnih in garažnih vrat, izključen
DEMAJ FADIL, skladišče montažnih objektov, izključen
ŠONC IGOR, predstavništvo Novo mesto, odpoved
LONČARIĆ MARJAN, vodstvo DO, odpoved
ČEBAŠEK MARKO, obrat oken, odpoved
ČIRIĆ JUGOSLAV, poslovalnica Zaječar, sporazumno
CAPAN BRANKO, vzdrževalni servis St. dvor, sporazumno

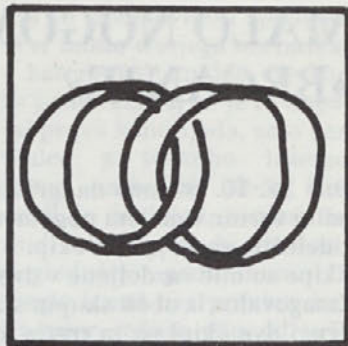
Na odsluženje vojaškega roka je odšel:
GORJANEC IGOR, iz obrata Kranj

Upokojili so se:
KOS ANKA, kadrovska služba
BLAŽIR MAKSIMILJAN, skladišče stavbnega pohištva

Umrli sta:
BOGATAJ JURE, mehnična delavnica Trata
CORN RUDOLF, obrat Sovodenj

Rodili so se:
Špela - VODNIK MARKO-TU
Sabina - DRAGICI GREGURIĆ
Ksenja - MIROSLAVU ŠAVSU
Hema - PETRU KREKU
Maruša - TOMAŽU DOBNIKARJU
Aleksandra - ŠPIK JOŽETU
Simona - RIHTARŠIĆ JANI

Poročili so se:
TONE ŠKERLAK
ANDREJA KOKALJ
VILFAN POLONA

ZAHVALA

Ob prerani izgubi drage mame Ivanke ZUPANEC, se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem za darovano cvetje, denarno pomoč, izrečeno sožalje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Matjaž Zupanec

REKREATIVCI

REKREACIJA je vsak PETEK ob 20.00 uri v OŠ CVETKO GOLAR na Trati
KEGLJANJE je vsak PONEDELJEK ob 16.00 uri na Podnu
NAMIZNI TENIS je vsako SREDO ob 20.00 uri na Podnu
Športni pozdrav!

OMOGOČILI SMO NAKUP KART ZA PLAVALNI BAZEN V ŽELEZNIKIH

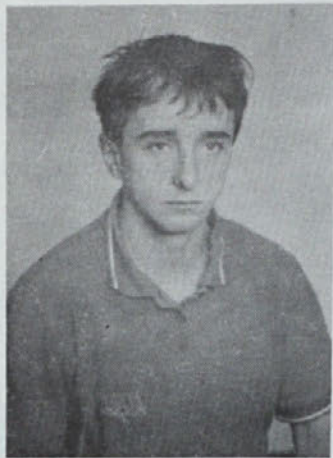
Regresirana cena karte za deset kopanj v plavalnem bazenu je 150 din.
Karta velja do 4. 9. 1991.
Dobite jih pri Mileni Kačičnik, interna 202.
Zaradi visoke cene kart za savno nismo nabavili.

IN MEMORIAM

Je že tako. Ko v glasilu na prejšnjih straneh pišemo o jubileju, o priznanjih in uspehih planincev in marsičem drugem, nas vse skupaj povrne v kruto resničnost dejstvo, da sta kolektiv v kratkem času prerano zapustila dva dobra delavca:

JURE BOGATAJ

Ni bil dolgo v Jelovici. Zaposlil se je šele 1. 6. 1989 in sicer v mehanični delavnici na Trati kot vzdrževalec strojev in naprav. Jure se je rodil 28. 12. 1964 v Žireh, izučil pa se

je kot strugar. Sredi najlepših let se je usoda življenja za njega končala 25. 9. 1990. Prijateljem in sodelavcem je ostal le trpek spomin za njim.

RUDOLF CORN

Dne 12. 10. 1990 pa je umrl Rudolf Corn, delavec na obratu Sovodenj. Na obratu se je zaposlil leta 1959. Nekaj časa je delal na žagi, nato pa skoraj na vseh

delih kot mizar v proizvodnji oken. Pretežno je delal na razžagovanju lesa. Sodelavci ga bomo ohranili v spominu kot vestnega delavca, dobrega tovariša, prijetnega sogovornika. Kot sodelavec ni nikdar skušal svojih težav ali zoprnega dela pre-

JESEN

*Vzelo je slovo poletje vroče,
sonce zlato nas več greti noče,
le zlato razkošno je ohranilo,
ga jeseni tožni poklonilo.*

*Ko gledam nemo te gozdove zlate,
srce prikljče spet spomine nate.
Na toplo srečo, ki kot sonce greje,
a vzela je slovo kot to poletje.*

*Tedaj bo lepa pravljica končana,
bo grape žalostne pokrila slana.
Takrat zaveš se, da nekoč vse mine,
zato pokliči lepe vse spomine.*

VELJA PREBRATI

KADILCI TVEGAJO!

Svetovna zdravstvena organizacija je ugotovila tesno povezavo med kajenjem in obolevnostjo; kajenje pospešuje delovno invalidnost in skrajšuje življenjsko dobo kadilcev v vseh razvitih deželah.

Kajenje je med pomembnimi povzročitelji pljučnega raka in srčnega infarkta. V Sloveniji, na primer, so med tri tisoč bolniki s pljučnim rakom ugotovili kar 80% kadilcev.

Tobakov katran draži sluznico dihal in je eden izmed pomembnih povzročiteljev kroničnega bronhitisa.

Osebe, izpostavljene cigaret-nemu dimu, so dokazano bolj dovzetne za obolenja dihal kot druge osebe; otroci kadilcev zbolevajo dvakrat bolj pogosto za bronhitisom in pljučnico kot pa otroci, katerih starši ne kadijo.

Kajenje v naprednih okoljih čedalje bolj škodi osebnemu ugledu kadilca. Ta razvada namreč velja za primitivno in moteče vedenje.

Kajenje cigaret je ena tistih velikih nevarnosti za zdravje, ki se jim lahko izognemo.

V Veliki Britaniji družinski zdravnik pisno seznanja svojega varovanca z nevarnimi posledicami kajenja, kakor

valiti na druge, temveč je z vedro besedo sebe in druge spravil v dobro voljo tudi ob neprijetnih trenutkih. Bil je vodja gasilske desetine na obratu Sovodenj od njene ustanovitve vse do svoje smrti.

Pogrešali ga bomo!

*Hvaležno dar jesen je tiho vzela,
se vsa v zlato je in škrlat odela,
a tihe žalosti ni mogla skriti,
poletje, to ne more se vrniti.*

*Pustila mi je le spomine zlate
otožno lepe, kot jeseni grape,
z razkošjem barvnim so pokrite,
a veter vzela bo plašče čudovite.*

Štefka Kenda

hitro izve, da ta kadi.

Raziskava med angleškimi zdravniki, ki so nehali kadi-ti, je pokazala močan padec njihove umrljivosti zaradi pljučnega raka.

V nekaterih razvitih državah že začenja upadati odstotek kadilcev (Velika Britanija, Norveška), medtem ko ta v deželah v razvoju narašča.

K podobi sodobnega poslovnega uspešneža na Zahodu sodijo tri odlike: ukvarja se s športom, je vitke postave in ne kadi.

Naši zakonski predpisi sicer učinkovito varujejo nekadilce pred kadilci v vozilih javnega prometa in v kinodvoranah, ne pa tudi na delovnih mestih, ker podjetja in ustanove ne spoštujejo »Zakona o varstvu pri delu«.

Tudi v Sloveniji imamo društvo nekadilcev in mnogo požrtvovalnih aktivistov Rdečega križa, ki nam pomagajo premagovati nevarno razvado.

Da bi bili bolj zdravi in srečni in da bi živeli dlje!

KOZERIJAJE JEZIK

Ko govorimo o jeziku je to res nadvse pomembna beseda, če ravno ob samem pojmu »jezik« lahko mislimo marsikaj – od materinega jezika, znanja tujih jezikov, umetnost vrtenja jezika, do raznih jezikov, ki jih radi vidimo na krožniku itd.

Da ne bo pomota tukaj govorimo o jeziku kot organu v človeškem telesu, kateri je sploh najpomembnejši organ saj s pametno uporabo le-tega, lahko nadomestimo praktično vse druge organe – še celo »organ« kdor se na te stvari spozna. Izbranci, ki znajo jezik vrteti levo in desno ter sploh na vse načine skoraj, da še rok ne bi potrebovali, glavo pa le kot shrambo za svoj jezik in tisto nekaj inštalacije, ki bi jezik usmerjala.

S pomočjo spretnega jezika, se pride do marsikaj. Od dobre izobrazbe (kjer znanje ni najbolj nujno) do dobre službe in naprej do vseh dobrot tega sveta. Skratka dober jezik s spretno uporabo je pravi zaklad in lahko govorimo tudi o sposobnosti ljudi, ki so lastniki opisanih organov. Če pa je ob takih kvalitetah ta jezik še zloben, potem je pa hudič za tiste, ki jezikov pravočasno niso razmigali in jih ne znajo vsesplošno uporabljati. Tako kot si zna nekdo s spretnim jezikom pretolči skozi vse težave tega sveta in z njim reševati vse probleme (tudi take, ki bi jih moral normalno z drugimi organi), zna z zlobnim jezikom v enaki meri škodovati vsem okoli sebe, še posebno pa tistim, ki so sicer pametnejši od njega in ogrožajo njegove cilje, obnem pa preveč uporabljajo roke. Oseba s spretnim in obenem zlobnim jezikom se zna vzpenjati proti svojim ciljem po hrbtih drugih oseb. Taka oseba zna pripisati zasluge drugih sebi, taka oseba aktivira roke drugih, da delajo namesto njegovih itd.

Običajano so zlobni jeziki krivi za vse prepire, pretepe, rivalstvo, ločitve, vojne itd. Dogodi se pa tudi, da je ta organ lahko tudi vzrok za lastni pogreb.

NN

CVETKO GOLAR – LOŠKI ROJAK

Tokrat končujemo z objavljanjem zgodbe o Cvetku Golarju. Naš sodelavec Franc Jenko je nedvomno opravil pomembno delo, ko je vam delavcem поблиže predstavil tega kar preveč pozabljenega ljubitelja klene slovenske besede in jezika. Ker je v tem trenutku toliko pisanja o naši bližnji zgodovini o kateri ima vsak svojo verzijo je kar nekako prav, da smo se spomnili Cvetka Golarja. Prvič, da kdo ne bo mislil, da se šola na Trati imenuje po našem padlem partizanu, drugič pa, da smo pri nas kaj radi vedno omenjali le tiste, ki so si pridobili sloves po vsem svetu. Vendar brez manj znanih domoljubov tudi tako velikih sinov ne bi bilo.

Ljubljana je bila v Golarjevih časih tudi shajališče loških študentov in izobražencev. Le-ti so se videvali tudi v Šk. Loki za praznike, o počitnicah, največ poleti, pa za Veliko noč in Božič. Tako sta se spoznala tudi naš Cvetko Golar in slikar Ivan Grohar iz Sorice. Grohar je zagotovo eden od imenitnih umetniških imen tisočletne Loke. Tudi danes Loka slovi po slikarjih a Grohar je le eden. Za Groharja je Golar uporabil Prešernov verz ... »on živi, umrje brez dnarja«.

Golar imenuje Groharja otroka kmečke revščine in proletarca tedanje slovenske vasi. Lepoto te vasi je pa Grohar prenašal na večna platna. Danes lahko ugotovimo, da je Groharju dala navdih umetnosti njegova idilično lepa rojstna gorska vas Sorica, dasi je večino večnih podob zasnoval okoli Škofje Loke. No, tudi Golar je bil podobnega porekla in tudi godilo se mu tedaj ni dosti bolje kot slikarju Groharju. Naš Ferjan je stanoval blizu Tivolija v Ljubljani. Sam imenuje to bivališče zlati kraj, poln ljubezive tišine in romantike. Bil je v objemu prirode, sredi ptic pevk, ki so ga oplajale in kar silile, da je snoval in pel še sam... Stanoval je v mali izbi, kjer ni bilo drugega kot trdo ležišče, majavo pohištvo z mizo, s to nemo pričo umetnikovega ustvarjanja. Nad posteljo je visela podoba njegovega patrona Sv. Florijana, ki gasi gorečo, malo cerkvico. To, na steklo narejeno sliko je Golar prinesel iz rodnih Gosteč in ga je spominjala potov mladih let. Verjetno je sliko dobil v dar

od matere ali od ljubeče sestre Lenke kot popotnico v svet. Ob pogledu na podobo se je spominjal rojstne hiše in izbe v njej, kjer je bil bogov kot – oltar preproste kmečke domačije. Tu je torej živel gosteški pesnik s svojimi pticami, ki so mu delale družbo tudi v trdih zimah. Zime se je ogibal tudi tako, da se je umaknil v kakšen ljubljanski lokal, v družčino somišljenikov in sotrpinov. Nekoč je skozi kavarniško okno ugledal brkatega in visokega moža, vsega mokrega in premraženega. Bil je sam Ivan Grohar, ki je peš prišel iz Loke v Ljubljano. Zasmilil se je rojaku Golarju in že sta šla k literatu in politiku Etbinu Kristanu, ki je takrat izdajal Rdeči prapor. Ta je potem poskrbel, da se je slikar izvelkel iz rev in težav za nekaj časa. Grohar se nato še spominja prezgodnjega slikarjevega pogreba, umrl pa je takorekoč od same revščine. A danes bi bil spričo svojih nesmrtnih del bogat in slaven, tako je pa lahko le še slaven in – nepozabljen.

Po končani prvi svetovni vojni se je pesnik in pisatelj Cvetko Golar s sinom preselil in priženil v sončne Slovenske gorice, v središče gostoljubne Prlekije, v Ljutomer. Tam je gojil vinsko trto, skrbel je za čebele o katerih je doslej le pel v svojih delih, saj jih je častil kot najljubkejša in človeku najbolj koristna bitja, kar v resnici tudi drži. Skozi Groharjev odnos do čebel lahko danes in vedno ugotovimo, kako blago in usmiljeno dušo je pesnik imel. Zato je bil zadovoljen in bogat pod trtami vinorodne Prlekije, kjer je ži-

vel še dolgo dobo let in kjer je ustvaril najbolj popularna gledališka dela.

Zaustavili se bomo še pri spominih na očeta pisatelja po njegovem sinu Manku, ki je bil tudi literarno nadarjen in je umrl ravno lansko leto, četrto stoletja za svojim očetom pisateljem. Manko si je posebno kot deček očeta zapomnil po dogodku iz viničarskega okolja. Neka viničarka je ujela velikanskega, pisanega metulja in ga je zabolila z buciko ter pritrdila na leseno steno v zidanici. Manko je občudoval živalico, kar stopi v izbo oče Ferjan. Zagledal je na steni trpečo žival in že se je zapodil v sina, misleč, da je on tisti, ki si je domislil metuljevo Kalvarijo. Manko je urno odnesel pete, oče pa za njim, da je hreščalo kolovje v vinogradu in mlado grozdje je sipalo po zemlji. Ferjan je bil tedaj že v lepih srednjih letih in zelo močan, kar je bilo odraz njegovega telovadenja vsa leta pri ljubljanskem Sokolu. Zato mu je sin komaj utekel in mu z visoke bukve, kamor je splezal pred njim, dopovedal, kdo je storil zločin z metuljem. Manko je očeta kasneje razumel, njega, ki je vse življenje pel o čmrljih, čebelah, mravljah in o vsem kar leze in gre po tem svetu. Tak je bil Ferjan Golar. Vsa leta je ostal preprost, dobrosrčen. Doma v Ljutomeru je vsak dan nosil platneno srajco, raševinaste hlače, širok klobuk in bos je hodil naokrog. Vsak dan je zgodaj vstajal, poleti se je navsezgodaj krepil v potoku Globetki tja do pozne jeseni. Pohajal je med travniki, njivami in med vinogradi in snoval svojo muzo. Gojil je čebele, a se jih je obenem bal, čeprav jih je silno častil. Na čebeljaku je zapisal:

»Pozdravljene, oj sestrice, čebelice zlate, povabljeni k rožam ste v svate!«

Prijatelji so prihajali v goste in kramljali so pri čebeljaku ob jeruzalemcu pozno v noč, včasih so celo zadremali in se prebudili s čebelami v poletnem jutru.

Tako je gosteški Golar dočakal jesen svojega življenja – kmetoval je, vinogradil, sadjaril in čebelaril – vse se je zgodilo tako, kot sta nekoč snovala s pesnikom Murnom. Takrat sta družno hrepenela po življenju na zemlji, na kmetih. Le Murn tega ni dočakal, do potankosti in še lepše pa se je to uresničilo Cvetku Golarju. Vmes je še naprej pridno pisal pesmi, pripovedi, gledališka dela, prevajal je iz nemškega in ruskega predvsem romantiko. Izdal je več knjižnih zbirk, ki so bile brane med Slovenci, slovenski skladatelji so pa uglasbili več kot sto njegovih del. Golar je večkrat obiskal ljube Gosteče, dehteče Sorško polje in svojo gorenjsko krajino. S seboj je vodil sina Manka, ki ga je popeljal skozi vasi od Medvod do Gosteč, na Polhograjske Dolomite in stari Osovnik, odkoder mu je pogled obstal spet na rojstnih Gostečah, ki jih je častil do konca življenja. Pisatelj Miško Kranjec je nekoč zapisal, da je krivično, ker so kot modernisti uveljavljeni le Cankar, Murn, Kette, Župančič. Gradnik in Golar sta pa pozabljena ali imenovana le kot njihova sopotnika. Golar je za svoj narod storil velika dela, zato je lahko s ponosom zapisal v neki pesnitvi:

»S tiho ljubeznijo glej me, sina, pred oltarjem svojim, domovina.«

F. Jenko

Občutljivost

»Kako naj izkusim, da sem eno s stvarstvom?«

»S poslušanjem«, je rekel učitelj.

»In kako naj poslušam?«

»Postani uho, pozorno na vsako stvar, ki jo spregovori vesolje. V trenutku, ko zaslišiš nekaj, kar sam govoriš, prenehaj poslušati!«

Anthony de Mello